

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Słowackiego 2, 37-500 Jarosław,
tel(16) 621-21-88, fax(16) 621-21-88 wewn. 116
www.pup.jaroslaw.pl *e-mail: pup@jaroslaw.pl*

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE JAROSŁAWSKIM ZA 2013 ROK

Spis treści:

1 WSTĘP	2
1.1 Cel opracowania	3
1.2 Podstawa opracowania.....	3
1.3 Podstawowe pojęcia i definicje.....	4
2 POZIOM I STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE JAROSŁAWSKIM	4
2.1 Stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim	4
2.2 Struktura bezrobotnych.....	8
2.3 Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodów)	13
2.4 Analiza bezrobocia pod względem najliczniej reprezentowanych zawodów	17
2.5 Analiza bezrobocia wśród absolwentów	20
2.6 Analiza bezrobocia wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy	22
2.7 Analiza napływu bezrobotnych.....	23
3 ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH).....	33
4 ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	38
4.1 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	39
4.2 Zawody zrównoważone	47
5 ANALIZA ZAWODÓW GENERUJĄCYCH DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE	48
5.1 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie jarosławskim	48
5.2 Analiza bezrobocia wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	49
6 WNIOSKI	57

1 WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹.

W celu dostosowania podaży (ilość pracowników, osób poszukujących pracy i bezrobotnych) do popytu (miejsca pracy) prowadzone są badania rynku pracy. Zgodnie z art. 9 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2013 poz. 674 z późn. zm.) publiczne służby zatrudnienia zostały zobligowane do analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy i prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W związku ze zmianami zachodzącymi w gospodarce szczególnie ważne jest odpowiednie dopasowanie kwalifikacji osób wchodzących na rynek pracy, do wymagań stawianych przez pracodawców. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest więc narzędziem pozwalającym szacunkowo określić, jakie jest zapotrzebowanie na określone zawody na lokalnym rynku pracy, w których zawodach występuje deficyt, których zawodów jest nadmiar oraz, w których zawodach zachowana jest równowaga. Dzięki dokonywanym analizom możliwe jest określenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz dostosowanie systemu edukacji, poprzez dobór odpowiednich kierunków kształcenia i szkolenia, w celu zmniejszania skali bezrobocia na lokalnym rynku pracy.

Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych może stanowić materiał źródłowy wykorzystywany w celu:

- podnoszenia jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez dostarczenie syntetycznych informacji dot. natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku;
- ułatwienia właściwego planowania i realizacji działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu podejmowanych przez samorządy, instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia;
- inicjowania kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy;
- określenia kierunków zmian oraz ich natężenia w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy.

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, s.6

1.1 Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni dwie zasadnicze funkcje:

- deskryptywną - opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy;
- normatywną - pozwala na formowanie ocen i wniosków dotyczących szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służy lepszemu dopasowaniu popytu na pracę i podaży pracy.

Prezentowany raport monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jarosławskim za 2013 rok ma służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań potencjalnych pracodawców, którzy stają się coraz bardziej wymagający w stosunku do kandydatów do pracy. Pozwala też określić, które zawody mają tendencję rozwoju.

Główni Użytkownicy opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”:

- Powiatowe Urzędy Pracy;
- Wojewódzkie Urzędy Pracy;
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- Władze oświatowe;
- Instytucje szkoleniowe;
- Pracodawcy;
- Bezrobotni.

1.2 Podstawa opracowania

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” za 2013 rok opracowano w oparciu o:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Warszawa 2003 rok;
- zestawienia statystyczne, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu tj. załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy” stan w końcu 2 oraz 4 kwartału 2013 roku;
- załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” za I i II półrocze 2013 roku;
- załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” za I i II półrocze 2013;

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przebiega w oparciu o Klasyfikację Zawodów i Specjalności wprowadzoną do stosowania rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr. 82, poz. 537) obowiązującą do 1 września 2012 roku. Od 1 września 2012 roku obowiązuje zmieniona klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. z dnia 19 listopada 2012 r., poz. 1268).

1.3 Podstawowe pojęcia i definicje

Zawód - zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających od pracownika odpowiednich kwalifikacji zawodowych, tj. wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu powinno stanowić źródło dochodu.

Kwalifikacje zawodowe - układ umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych niezbędnych do wykonywania czynności zawodowych.

Rynek pracy - to mechanizm dopasowania podaży i popytu na pracę. Dopasowania te wyrażają warunki na jakich dokonuje się transakcja między osobami oferującymi pracę (pracodawcami), a jej nabywcami (pracobiorcami) za określoną płacę.

Zawód deficytowy - przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy - przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód w równowadze - przez zawód w równowadze należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy takie samo zapotrzebowanie, jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

2 POZIOM I STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE JAROSŁAWSKIM

2.1 Stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim

Jednym ze wskaźników definiujących poziom bezrobocia jest stopa bezrobocia rejestrowanego ogłaszana przez Główny Urząd Statystyczny na szczeblu kraju, województw, podregionów i powiatów. W poniższym opracowaniu analizie poddano poziom bezrobocia w Polsce, województwie podkarpackim i powiecie jarosławskim w ujęciu kwartalnym

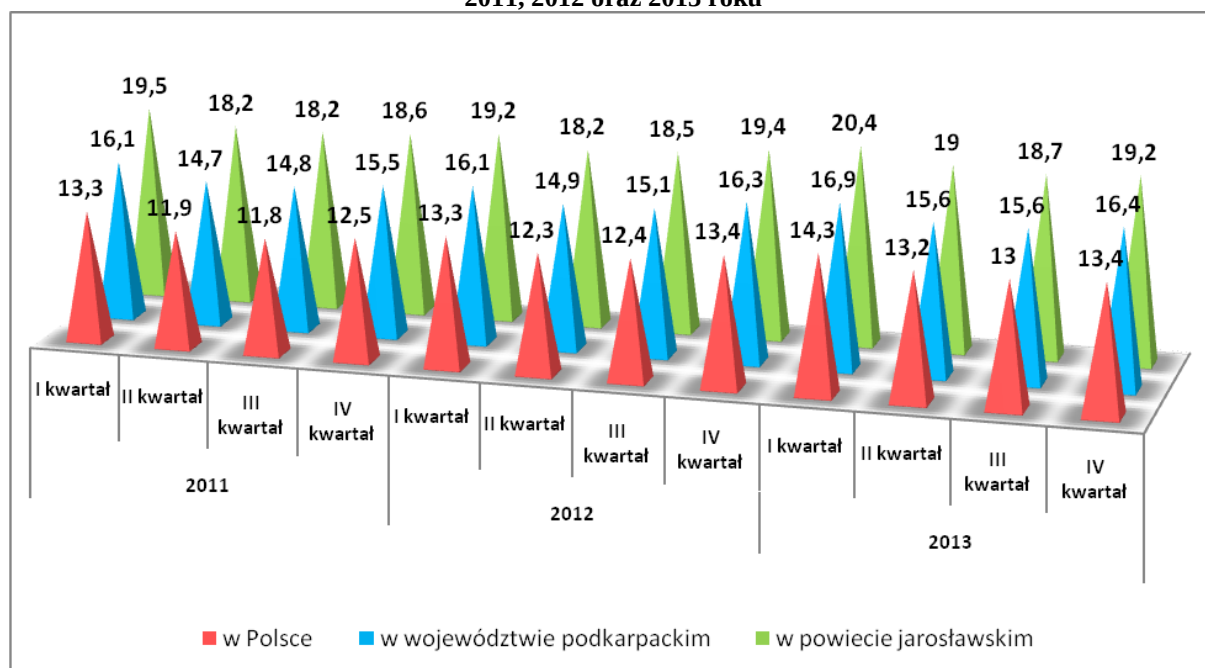
na przestrzeni lat 2011-2013. Analizując dane zawarte w Tabeli 1 należy zwrócić uwagę, że stopa bezrobocia najwyższy poziom bez względu na obszar osiągała w I oraz IV kwartale poszczególnych lat. Zarówno w Polsce, jak i na terenie województwa podkarpackiego oraz powiatu jarosławskiego największy poziom bezrobocia zanotowano w końcu I kwartału 2013 roku. W Polsce w ww. okresie wskaźnik ten osiągnął poziom 14,3% i był wyższy od najniższego wskaźnika zanotowanego w III kwartale 2011 roku o 2.5 punktu procentowego (11,8%) oraz wyższy od wskaźnika z końca IV kwartału 2013 roku o 0.9 punktu procentowego (13,4%). Wskaźnik stopy bezrobocia dla województwa podkarpackiego na koniec I kwartału 2013 roku wyniósł 16,9% i był wyższy od najniższego wskaźnika zanotowanego na koniec II kwartału 2011 roku o 2.2 punktu procentowego (14,7%). Analizując poziom bezrobocia na terenie powiatu jarosławskiego zauważyć należy, że najwyższy wskaźnik 20,4% osiągnięty na koniec I kwartału 2013 roku był wyższy o 2.2 punktu procentowego od najniższego wskaźnika kwartalnego zanotowanego na koniec I i II kwartału 2011 roku oraz II kwartału 2012 roku (18,2%). Natomiast biorąc pod uwagę rok 2013 wskaźnik stopy bezrobocia w powiecie jarosławskim na koniec I kwartału był wyższy o 1.7 punktu procentowego od najniższego wskaźnika osiągniętego w III kwartale 2013 roku (18,7%). Poziom bezrobocia zanotowany na koniec roku 2013 na terenie kraju utrzymał wysokość wskaźnika z końca roku 2012 (13,4%), w województwie podkarpackim na koniec roku 2013 był o 0.1 punktu procentowego wyższy niż w analogicznym okresie roku 2012 (16,3%) natomiast w powiecie jarosławskim wskaźnik stopy bezrobocia na koniec grudnia 2013 roku osiągnął poziom 19,2% i był niższy o 0.2 punktu procentowego od wskaźnika uzyskanego na koniec grudnia 2012 roku (19,4%). Wysoka stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim utrzymuje się od kilku lat, w końcu IV kwartału 2013 roku podobnie jak w latach ubiegłych nastąpił wzrost poziomu bezrobocia w stosunku do poprzedniego kwartału, co wskazuje na niestabilną sytuację gospodarczą w regionie. Kształtowanie się stopy bezrobocia w Polsce, województwie i powiecie w latach 2011-2013 przedstawia Tabela 1 oraz Wykres 1.

Tabela 1 Stopa bezrobocia (rok 2011,2012,2013)

Stopa bezrobocia	2011				2012				2013			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
w Polsce	13,3	11,9	11,8	12,5	13,3	12,3	12,4	13,4	14,3	13,2	13,0	13,4
w województwie podkarpackim	16,1	14,7	14,8	15,5	16,1	14,9	15,1	16,3	16,9	15,6	15,6	16,4
w powiecie jarosławskim	19,5	18,2	18,2	18,6	19,2	18,2	18,5	19,4	20,4	19,0	18,7	19,2

Źródło: GUS, opracowanie własne

Wykres 1 Stopa bezrobocia w Polsce, województwie podkarpackim, powiecie jarosławskim na koniec kwartałów 2011, 2012 oraz 2013 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Układ wg klasyfikacji NTS, opracowanie własne

Najwyższą wartość stopy bezrobocia w grudniu 2013 roku odnotowano w powiatach: niżańskim (26,0%), brzozowskim (24,3%), strzyżowskim (23,8%), leskim (23,6%), bieszczadzkim (22,5%), ropczycko-sędziszowskim (22,2%), przemyskim (21,8%), łańcuckim (19,9%), leżajskim (19,5%), przeworskim (19,5%), jarosławskim (19,2%). Najniższą wartość tego wskaźnika osiągnęły w grudniu 2013 roku miasta na prawach powiatu Krosno (8,3%) i Rzeszów (8,3%) oraz powiaty: mielecki (12,4%), dębicki (13,8%), sanocki (13,9%). Pozostałe powiaty województwa podkarpackiego odnotowały stopę bezrobocia na poziomie pomiędzy 14,8%, a 18,9%.

Stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim jest wysoka i stan ten utrzymuje się od kilku lat. Pod względem ww. wskaźnika wynoszącego 19,2% na koniec grudnia 2013 roku powiat jarosławski plasował się na 11 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa podkarpackiego, w porównaniu do czerwca 2013 roku powiat jarosławski spadł o 3 pozycje (czerwiec 2013 – miejsce 8 wśród pozostałych powiatów województwa podkarpackiego), sytuację przedstawia Tabela 2.

Tabela 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (czerwiec 2012 i 2013, grudzień 2012 i 2013)

Jednostka terytorialna	czerwiec	
	2012	2013
	%	%
PODKARPACKIE *	14,9	15,5
Powiat nizański	22,0	23,3
Powiat brzozowski	22,2	22,4
Powiat ropczycko-sędziszowski	20,1	21,4
Powiat strzyżowski	20,2	21,4
Powiat bieszczadzki *	21,0	21,2
Powiat leski *	19,5	19,9
Powiat przemyski	18,9	19,3
Powiat jarosławski	18,2	19,0
Powiat leżajski	18,0	18,6
Powiat łańcucki	16,5	18,2
Powiat przeworski	17,6	18,1
Powiat jasielski *	16,9	17,9
Powiat krośnieński	17,0	17,7
Powiat m.Przemyśl	17,6	16,9
Powiat kolbuszowski	15,8	15,9
Powiat lubaczowski	16,1	15,7
Powiat rzeszowski	13,2	14,4
Powiat stalowowolski	13,7	14,4
Powiat tarnobrzegi	14,6	14,3
Powiat m.Tarnobrzeg	14,6	14,3
Powiat dębicki	12,2	13,1
Powiat sanocki	11,5	12,9
Powiat mielecki	13,5	12,1
Powiat m.Rzeszów	7,7	8,3
Powiat m.Krosno	7,2	8,0

Jednostka terytorialna	grudzień	
	2012	2013
	%	%
PODKARPACKIE *	16,4	16,4
Nizański	25,3	26,0
Brzozowski	24,4	24,3
Strzyżowski	23,2	23,8
Leski	23,0	23,6
Bieszczadzki	24,3	22,5
Ropczycko-sędziszowski	21,8	22,2
Przemyski	20,7	21,8
Łańcucki	19,0	19,9
Przeworski	19,7	19,5
Leżajski	19,4	19,5
Jarosławski	19,4	19,2
Krośnieński	19,5	18,9
Jasielski	18,9	18,3
Lubaczowski	18,0	17,8
m. Przemyśl	18,2	17,7
Kolbuszowski	17,0	17,2
Rzeszowski	14,5	15,1
m. Tarnobrzeg	15,7	15,1
Stalowowolski	15,0	14,9
Tarnobrzegi	15,6	14,8
Sanocki	13,2	13,9
Dębicki	13,6	13,8
Mielecki	13,5	12,4
m. Krosno	8,4	8,3
m. Rzeszów	8,1	8,3

Źródło: GUS, opracowanie własne

2.2 Struktura bezrobotnych

Na koniec grudnia 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 10 044 osoby bezrobotne, w tym 4 683 kobiety. Analogicznie do tego okresu, w roku 2012 liczba zarejestrowanych była większa o 132 osoby bezrobotne i wynosiła 10 176, w liczbie tej 4 947 osób stanowiły kobiety.

Strukturę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu według określonych kategorii przedstawia Tabela 3.

Tabela 3 Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec czerwca i grudnia 2013 roku

Bezrobotni zarejestrowani w PUP Jarosław	stan na koniec czerwca 2013 r.		stan na koniec grudnia 2013 r.		wzrost/ spadek (razem)*	wzrost/ spadek (kobiety)**
	razem	kobiety	razem	kobiety		
Ogółem	9953	4683	10044	4886	91	203
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	273	168	655	360	382	192
w tym, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia	113	76	209	152	96	76
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	9143	4294	9387	4553	244	259
do 25 roku życia	2093	943	2186	1030	93	87
długotrwale bezrobotne	6054	3111	6285	3250	231	139
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	1048	x	1102	x	54
powyżej 50 roku życia	1798	660	1840	710	42	50
bez kwalifikacji zawodowych	3027	1442	3076	1475	49	33
bez doświadczenia zawodowego	3406	1781	3536	1918	130	137
bez wykształcenia średniego	5278	1960	5203	1975	-75	15
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	516	433	566	466	50	33
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	75	2	77	2	2	0
niepełnosprawni	340	146	360	156	20	10
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0	0	4	2	4	2

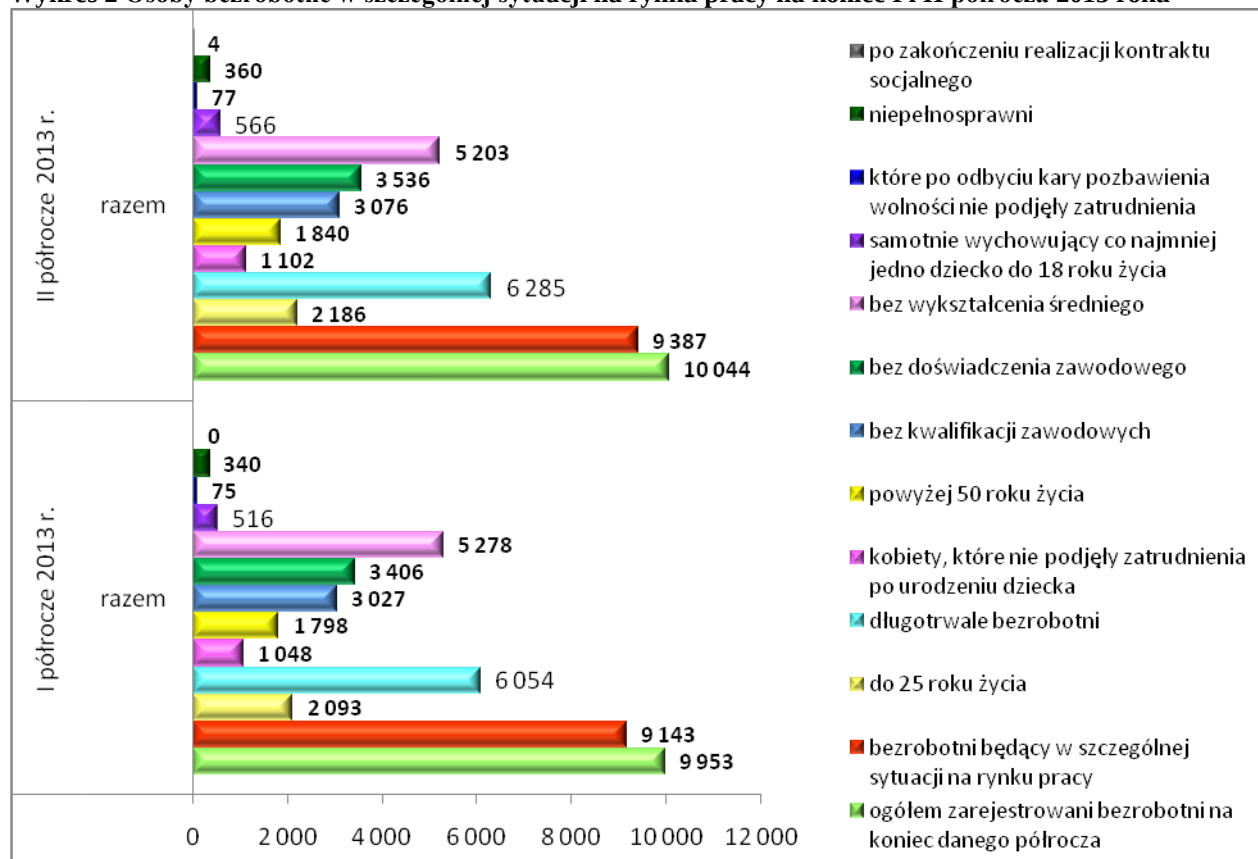
*wzrost/spadek w porównaniu do czerwca 2013 roku; **wzrost/spadek w grupie kobiet porównaniu do czerwca 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS-01, dział 1. Struktura i bilans bezrobotnych

Ważną informacją, która pomaga wyznaczać kierunki działań aktywizujących jest wiedza o strukturze osób bezrobotnych. Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy

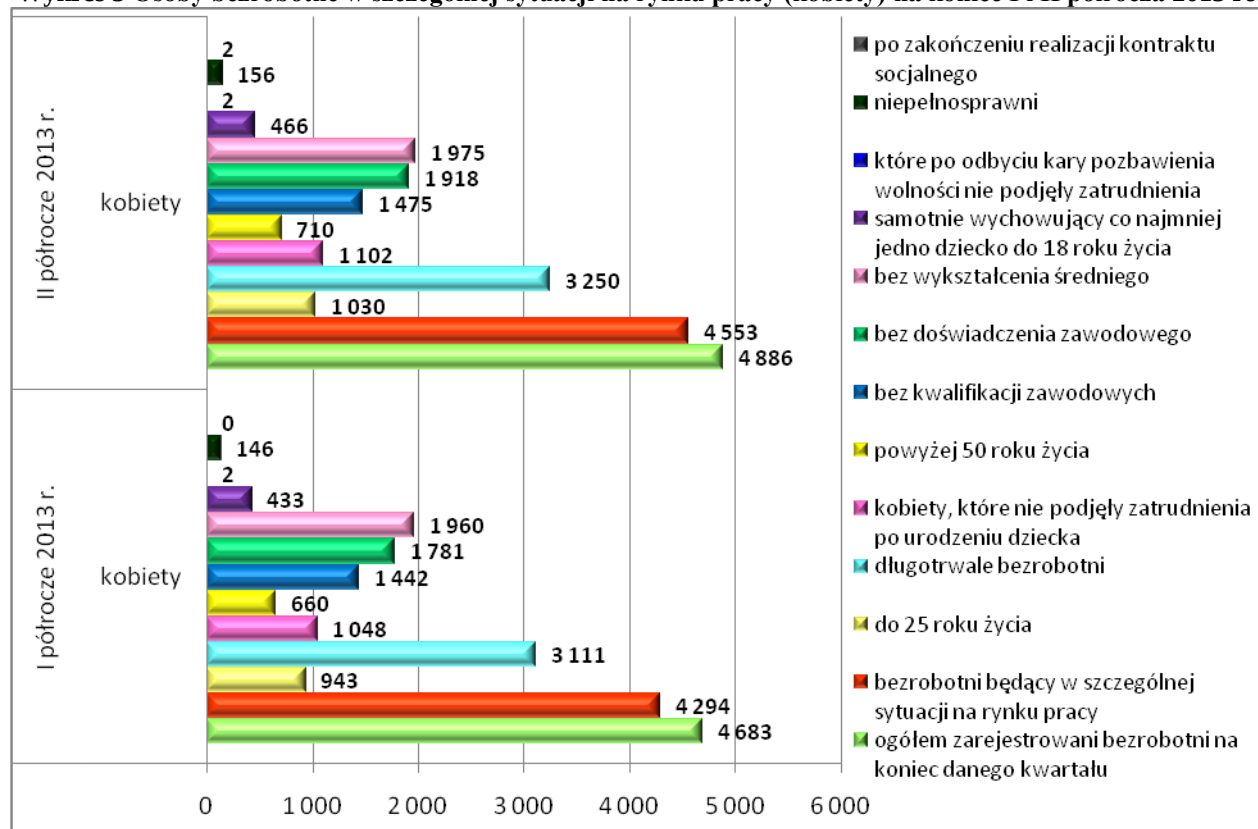
w Jarosławiu na koniec grudnia 2013 roku zdecydowaną większość tj. 93,5% ogólnej liczby bezrobotnych (10 044) stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku do ww. kategorii osób należało 9 387 bezrobotnych, w tym 4 553 kobiety, w porównaniu do analogicznego okresu roku 2012 liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wzrosła nieznacznie tj. o 8 osób. Większy wzrost tj. o 244 osoby należące do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy można zaobserwować w stosunku do czerwca 2013 roku, wówczas liczba bezrobotnych w tej kategorii wyniosła 9 143. Dane statystyczne gromadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu jednoznacznie wskazują na dominację osób w kategoriach długotrwale bezrobotnych oraz bez wykształcenia średniego wśród grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Osoby długotrwale bezrobotne w liczbie 6 285 osób stanowiły na koniec grudnia 2013 roku 62,6% ogółu zarejestrowanych, tj. o 1.8 punktu procentowego więcej niż na koniec czerwca 2013 roku (6 054 osoby w 9 953 ogółu zarejestrowanych) i o 3 punktu procentowego więcej niż na koniec roku 2012 (6 068 osób w 10 176 ogółu zarejestrowanych). Natomiast osoby bez wykształcenia średniego w liczbie 5 203 osób stanowiły na koniec grudnia 2013 roku 51,8% ogółu zarejestrowanych, tj. o 1.2 punktu procentowego mniej niż na koniec czerwca 2013 roku (5 278 osób w 9 953 ogółu zarejestrowanych) i o 0.3 punktu procentowego więcej niż na koniec 2012 roku (5 301 osób w 10 176 ogółu zarejestrowanych). Liczebność pozostałych kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych oraz w grupie kobiet przedstawia Wykres 2 oraz Wykres 3.

Wykres 2 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I i II półrocza 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS-01, dział 1. Struktura i bilans bezrobotnych

Wykres 3 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (kobiety) na koniec I i II półrocza 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS-01, dział 1. Struktura i bilans bezrobotnych

Powyżej przedstawiono zmiany w strukturze bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na przestrzeni I i II półrocza 2013 roku. Natomiast w odniesieniu do grudnia 2012 największy wzrost lub spadek liczby bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2013 roku zanotowano w następujących kategoriach:

- długotrwale bezrobotni (wzrost w grupie bezrobotnych o 199 osób, w grupie kobiet spadek o 15 osób);
- powyżej 50 roku życia (wzrost w grupie bezrobotnych o 178 osób, w grupie kobiet wzrost o 73 osoby);
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (wzrost w grupie bezrobotnych o 92 osoby, w grupie kobiet wzrost o 51 osób);
- bez kwalifikacji zawodowych (wzrost w grupie bezrobotnych o 71 osób, w grupie kobiet spadek o 19 osób);
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (wzrost o 59 osób);
- niepełnosprawni (wzrost w grupie bezrobotnych o 29 osób, w grupie kobiet wzrost o 5 osób);
- osoby, które po odbyciu kary pozbawiania wolności nie podjęły zatrudnienia (wzrost w grupie bezrobotnych o 8 osób, w grupie kobiet nie odnotowano różnicy);
- osoby po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (wzrost w grupie bezrobotnych o 2 osoby, w grupie kobiet wzrost o 2 osoby)
- bez wykształcenia średniego (spadek w grupie bezrobotnych o 98 osób, w grupie kobiet spadek o 51 osób);
- do 25 roku życia (spadek w grupie bezrobotnych o 173 osoby, w grupie kobiet spadek o 105 osób);
- osoby bez doświadczenia zawodowego (spadek o 183 osoby, w grupie kobiet spadek o 71 osób).

W porównaniu do roku 2012 na koniec grudnia roku 2013 zanotowano spadek w ogóle bezrobotnych o 132 osoby, w tym 61 kobiet, jednak w dalszym ciągu wśród wielu kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy obserwowana jest tendencja wzrostowa. Jedynie w 3 spośród 11 kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec roku 2013 zanotowano spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku 2012.

Wśród 10 044 osób bezrobotnych figurujących na koniec grudnia 2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu dominowały osoby w wieku 25-34 lat, które w liczbie 3 257 stanowiły 32,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grupie 9 387 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy sytuacja wyglądała analogicznie, również osoby w wieku 25-34 lat w liczbie 2 821 stanowiły większość wśród przynależących do tej grupy bezrobotnych.

Analizując dane dotyczące wykształcenia w grupie osób bezrobotnych zarejestrowanych na

koniec grudnia 2013 roku zauważyć należy, że najwięcej osób posiadało wykształcenie „zasadnicze zawodowe” – 2 992 osoby, tj. 29,8% ogółu zarejestrowanych, następnie wykształcenie „policealne i średnie zawodowe” – 2 330 osób, tj. 23,2% ogółu zarejestrowanych oraz wykształcenie „gimnazjalne i poniżej” – 2 211 osób, tj. 22% ogółu zarejestrowanych. Dane dotyczące wykształcenia w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych jednoznacznie wskazują na posiadanie przez większość zarejestrowanych osób kierunkowego wykształcenia i kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu, chociaż są w tej grupie również osoby, które pomimo uzyskania wykształcenia zawodowego (średniego, zasadniczego) nie zdały egzaminu zawodowego i nie posiadają odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Niestety nadal duża liczba osób bezrobotnych posiada wykształcenie „gimnazjalne lub poniżej”, co niekorzystnie wpływa na ich sytuację na rynku pracy. W grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy struktura dotycząca wykształcenia wyglądała nieco inaczej niż dla ogółu zarejestrowanych, najwięcej osób należących do grupy bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2013 roku posiadało wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, następną liczną grupą były osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” oraz „policealnym i średnim zawodowym”. Należy zaznaczyć, że wszystkie osoby figurujące w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” oraz „gimnazjalnym i poniżej”, czyli odpowiednio 2 992 bezrobotnych i 2 211 bezrobotnych należy jednocześnie do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, natomiast liczba osób z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 2 010 tj. 20% ogółu zarejestrowanych.

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu bezrobotnych, 4 870 osób tj. 48,5% ogółu pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, wszystkie te osoby należą jednocześnie do kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Jedną z barier w poszukiwaniu zatrudnienia na lokalnym rynku, na którą zwracają uwagę osoby bezrobotne jest brak doświadczenia zawodowego. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2013 roku figurowało 2 847 osób, które nie posiadały stażu pracy, liczba ta stanowi 28,3% ogółu zarejestrowanych oraz 1 589 osób, które pracowały krócej niż 1 rok, liczba ta stanowi 15,8% ogółu zarejestrowanych. Wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy liczba bezrobotnych bez stażu pracy na koniec 2013 roku wyniosła 2 846, natomiast liczba bezrobotnych pracujących krócej niż 1 rok wyniosła 1 492.

2.3 Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodów)

Opracowany monitoring zawodów i specjalności został oparty na Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, która jest pięciopoziomowym, w sposób hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności segreguje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Obecnie struktura Klasyfikacji Zawodów i Specjalności obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże (podział w ramach grup wielkich), 132 grupy średnie (podział w ramach grup dużych), 444 grupy elementarne (podział w ramach grup średnich) obejmujące 2 366 zawodów i specjalności. Osoby bezrobotne, które rejestrują się w urzędzie pracy, a posiadają kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu lub posiadają doświadczenie zawodowe (przepracowały w danym zawodzie przynajmniej 6 miesięcy) zostają przypisane do odpowiedniego wg Klasyfikacji Zawodów i Specjalności zawodu. W przypadku braku kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, osoba bezrobotna zostaje przypisana do grupy oznaczonej symbolem „000000”, czyli „bez zawodu”. Poniżej przedstawiono liczbę osób bezrobotnych według wielkich grup zawodów.

Tabela 4 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2011, 2012 i 2013 roku)

Lp.	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych					
		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
		czerwiec	grudzień	czerwiec	grudzień	czerwiec	grudzień
0	Bez zawodu	1 730	1 708	1 725	1 818	1 782	1 790
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	17	20	22	25	30	29
2	Specjaliści	1 126	1 217	1 076	1 212	1 034	1 188
3	Technicy i inny średni personel	1 508	1 541	1 477	1 584	1 520	1 496
4	Pracownicy biurowi	213	219	196	214	226	247
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1 224	1 253	1 216	1 267	1 330	1 337
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	216	226	211	222	221	220
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2 341	2 416	2 426	2 622	2 628	2 521
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	415	443	449	495	469	493
9	Pracownicy przy pracach prostych	579	636	656	710	704	713
10	Siły zbrojne	7	5	5	7	9	10
	Razem	9 376	9 684	9 459	10 176	9 953	10 044

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Na podstawie zamieszczonych w Tabeli 4 danych można stwierdzić, że najliczniej reprezentowaną wśród osób bezrobotnych grupą zawodów wg Klasyfikacji Zawodów i Specjalności jest sekcja „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Liczba bezrobotnych zarejestrowana na 31 grudnia 2013 roku w zawodach z ww. grupy wielkiej wynosiła 2 521 osób, co stanowi 25,1% ogółu bezrobotnych. Wg stanu na dzień 30 czerwca 2013 roku liczba bezrobotnych zarejestrowana w sekcji „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” wynosiła 2 628, a więc była wyższa od stanu na koniec grudnia 2013 roku o 107 osób. Natomiast w porównaniu do stanu w końcu roku 2012 liczba bezrobotnych grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” zmalała o 101 osób. Dane zawarte w Tabeli 4 wskazują na przerwanie w grudniu 2013 roku istniejącej od kilku lat tendencji wzrostowej w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w sekcji „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”.

Drugą kategorię pod względem liczebności zarejestrowanych bezrobotnych tworzą osoby nieposiadające zawodu, są one sklasyfikowane do grupy „Bez zawodu”. Na koniec grudnia 2013 roku liczba osób zarejestrowanych w kategorii „Bez zawodu” wynosiła 1 790, co stanowi 17,8%, w stosunku do czerwca 2013 roku liczba ta wzrosła o 8 osób (stan na koniec czerwca 2013 roku wynosił 1 782 osoby). Natomiast analizując dane wśród bezrobotnych zarejestrowanych w grupie „Bez zawodu” na koniec grudnia 2013 roku w porównaniu do analogicznego okresu 2012 roku zauważyć należy, że w roku 2013 nastąpił spadek o 28 osób w omawianej kategorii bezrobotnych. Jednocześnie warto podkreślić, że procentowy udział bezrobotnych sklasyfikowanych do grupy „Bez zawodu” w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych zarówno na koniec roku 2012, jak i 2013 wyniósł 17,8%.

Trzecią pod względem wielkości na koniec grudnia 2013 roku jest grupa „Technicy i średni personel”, która liczyła 1 496 osób bezrobotnych, co stanowi 14,9% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do czerwca 2013 roku na koniec grudnia nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych zaliczanych według posiadanych zawodów do grupy wielkiej „Technicy i średni personel” o 24 osoby. W odniesieniu do grudnia 2012 roku (1 584 osoby) spadek ten jest większy i liczy 88 osób. Procentowy udział osób bezrobotnych należących wg zawodów do sekcji „Technicy i średni personel” na koniec grudnia 2013 roku wynosił 14,9% i był mniejszy od analogicznego okresu roku 2012 o 0.7 punktu procentowego (15,6%). Dane zamieszczone w Tabeli 4 wskazują na zmniejszającą się w roku 2013 w porównaniu do lat poprzednich liczbę osób figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu, które posiadają kwalifikacje do zawodu odpowiadające potrzebom rynku pracy i oczekiwaniom pracodawców.

W grupie zawodowej „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” będącej czwartą pod względem ilości zarejestrowanych bezrobotnych kategorią zawodów, na koniec grudnia 2013 roku

zarejestrowanych było 1 337 osób, co stanowi 13,3% ogólnej liczby bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 roku liczba ta wzrosła o 70 osób, natomiast w porównaniu do czerwca 2013 roku zanotowano niewielki wzrost tj. o 7 osób (stan na koniec czerwca 2013 roku wynosił 1 330 osób). Dane przedstawione w Tabeli 4 wskazują na kształtującą się tendencję wzrostową w liczbie osób bezrobotnych posiadających zawód z sekcji „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”.

Kolejną pod względem liczebności na koniec grudnia 2013 roku jest grupa zawodowa „Specjaliści”, do której zostało przypisanych 1 188 osób bezrobotnych, co stanowi 11,8% ogółu zarejestrowanych. Analizując dane zawarte w Tabeli 4 w grupie „Specjaliści” od roku 2011 notuje się spadek liczby bezrobotnych w połowie danego roku i ponowny wzrost liczby na koniec danego roku. Porównując dane na koniec grudnia 2013 roku w stosunku do grudnia roku 2012 nastąpił spadek o 24 osoby w sekcji „Specjaliści”, natomiast w stosunku do czerwca 2013 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w ww. grupie o 154 osoby.

Grupami zawodów o najmniejszej liczbie osób bezrobotnych na koniec grudnia 2013 roku były:

- „Pracownicy przy pracach prostych” - 713 osób, tj. 7,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 roku nastąpił niewielki wzrost liczby bezrobotnych w tej grupie liczący 3 osoby w stosunku do grudnia 2012 roku, natomiast w stosunku do czerwca 2013 roku liczba ta wzrosła o 9 osób. Procentowy udział osób bezrobotnych sklasyfikowanych wg zawodów do grupy „Pracownicy przy pracach prostych” w ogóle zarejestrowanych pokazuje niewielką tendencję wzrostową na przestrzeni 3 ostatnich lat wskazując na koniec grudnia 2011 roku - 6,6%, na koniec grudnia 2012 roku - 7,0% natomiast na koniec roku 2013 - 7,1%.
- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” - 493 osoby, tj. 4,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w tej grupie o 24 osoby w stosunku do czerwca 2013 roku, natomiast w stosunku do grudnia 2012 roku liczba ta zmalała o 2 osoby. Na koniec grudnia 2011 roku procentowy udział osób sklasyfikowanych wg zawodów do grupy „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” w ogóle bezrobotnych wynosił 4,6%, natomiast na koniec grudnia 2012 i 2013 roku osiągnął ten sam poziom wynoszący 4,9%.
- „Pracownicy biurowi” - 247 osób, tj. 2,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w tej grupie o 21 osób w stosunku do czerwca 2013 roku, natomiast w stosunku do grudnia 2012 roku wzrost ten wyniósł o 33 osoby.
- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” - 220 osób, tj. 2,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych w tej grupie o 1 osobę w stosunku do czerwca 2013 roku, natomiast w stosunku do grudnia 2012 roku spadek ten wyniósł o 2 osoby. Procentowy udział osób bezrobotnych sklasyfikowanych wg zawodu do sekcji „Rolnicy, ogrodnicy,

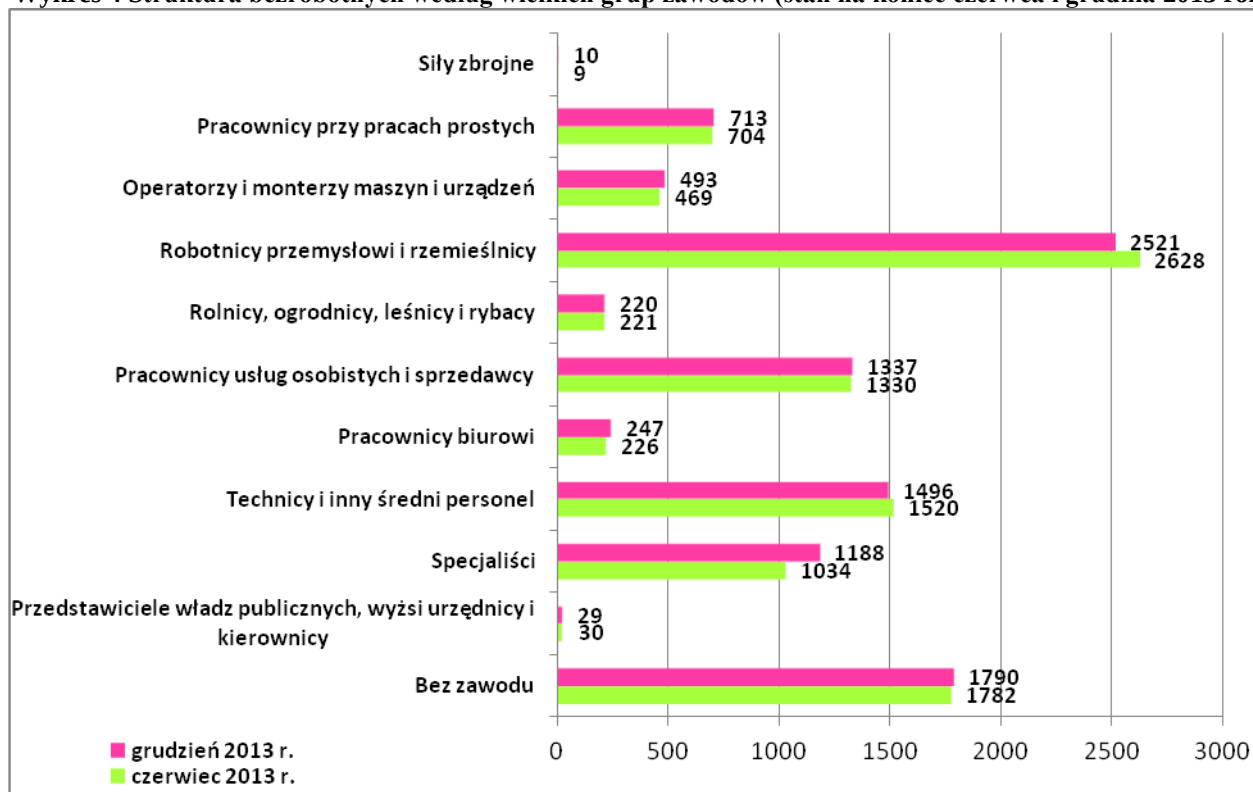
leśnicy i rybacy” w ogóle zarejestrowanych na koniec roku 2011 wyniósł 2,3% natomiast na koniec roku 2012 i 2013 wyniósł 2,2%.

- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” - 29 osób, tj. 0,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych w tej grupie o 1 osobę w stosunku do czerwca 2013 roku, natomiast w stosunku do grudnia 2012 roku nastąpił wzrost o 4 osoby.

- „Siły zbrojne” - 10 osób, tj. 0,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w tej grupie o 1 osobę w stosunku do czerwca 2013 roku, natomiast w stosunku do grudnia 2012 roku wzrost ten wyniósł o 3 osoby.

„Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” oraz „Siły zbrojne” to grupy wielkie, które w strukturze bezrobotnych ze względu na małą liczbę osób posiadających zawody zaliczane do ww. grup odgrywają niewielkie znaczenie. Poniżej na wykresie zaprezentowano udział liczby osób bezrobotnych według wielkich grup zawodów na koniec czerwca i grudnia 2013 roku.

Wykres 4 Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2013 roku)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

2.4 Analiza bezrobocia pod względem najliczniej reprezentowanych zawodów

Analiza bezrobotnych według grup zawodów pozwoliła na sporządzenie rankingu najczęściej występujących zawodów wśród zarejestrowanych osób.

Grupa „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”:

Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- szwaczka	753303	213	234
- murarz	711202	216	223
- ślusarz	722204	191	174
- dziewiarz	731802	163	161
- cukiernik	751201	153	155
- krawiec	753105	140	132
- mechanik pojazdów samochodowych	723103	72	83

Grupa „Technicy i średni personel”:

Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- technik ekonomista	331403	204	193
- technik mechanik	311504	126	136
- mistrz produkcji w budownictwie ogólnym	312304	123	110
- technik rolnik	314207	95	93
- technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	78	81
- technik technologii odzieży	311924	81	72

Grupa „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”:

Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- sprzedawca	522301	614	596
- robotnik gospodarczy	515303	136	149
- kucharz małej gastronomii	512002	128	138
- kucharz	512001	148	137
- fryzjer	514101	57	59
- technik handlowiec	522305	43	46

Grupa „Specjaliści”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	242222	116	126
- specjalista administracji publicznej	242217	71	92
- ekonomista	263102	91	88
- specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	242218	85	87
- pedagog	235107	28	46
- specjalista do spraw marketingu i handlu	243106	38	41
- specjalista do spraw rachunkowości	241103	39	40

Grupa „Pracownicy przy pracach prostych”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- robotnik budowlany	931301	179	191
- robotnik placowy	961302	117	121
- pakowacz	932101	56	56
- sprzątaczką biurową	911207	44	55
- robotnik drogowy	931205	53	49
- pomoc kuchenna	911201	31	30

Grupa „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	834103	95	102
- kierowca samochodu ciężarowego	833203	54	58
- kierowca samochodu osobowego	832203	34	35
- kierowca ciągnika rolniczego	834101	25	22
- pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	816090	18	22
- operator maszyn rolniczych	834107	16	20

Grupa „Pracownicy biurowi”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- magazynier	432103	60	70
- technik prac biurowych	411004	48	46
- pozostali pracownicy obsługi biurowej	411090	18	24
- technik hotelarstwa	422402	18	18

Grupa „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- rolnik	613003	36	34
- pozostali ogrodnicy	611390	28	29
- robotnik leśny	621002	18	23
- rolnik upraw polowych	611104	21	19
- rolnik upraw mieszanych	611403	23	19
- pozostali rolnicy upraw polowych	611190	22	18
- ogrodnik – uprawa warzyw polowych	611309	13	17

Grupa „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego	132302	4	5
- kierownik budowy	132301	4	2
- kierownik hurtowni	142003	1	2

Grupa „Siły zbrojne”:			
Nazwa zawodu:	Kod zawodu:	Liczba osób na koniec czerwca 2013 r.	Liczba osób na koniec grudnia 2013 r.
- żołnierz szeregowy	031101	8	9
- oficer sił zbrojnych	011101	1	1

2.5 Analiza bezrobocia wśród absolwentów

W ewidencji osób bezrobotnych prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wyróżnić można bezrobotnych o statusie absolwenta, są to osoby, które w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowały się w urzędzie pracy. Na koniec grudnia 2013 roku status absolwenta posiadało 655 osób tj. o 48 osób mniej niż w analogicznym okresie roku 2012. Natomiast w porównaniu do czerwca 2013 roku liczba osób, które w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowały się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu wzrosła na koniec grudnia 2013 roku o 382 osoby. Udział liczby absolwentów w ogóle bezrobotnych na koniec grudnia 2013 roku wyniósł 6,5%, w stosunku do czerwca 2013 roku zanotowano wzrost o 3.8 punktu procentowego. Poniżej, w Tabeli 5 przedstawiono w układzie grup wielkich liczbę absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec czerwca i grudnia 2011, 2012 i 2013 roku.

Tabela 5 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów wg wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2011, 2012 i 2013 roku)

Lp.	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych absolwentów					
		2011 r.		2012 r.		2013 r.	
		czerwiec	grudzień	czerwiec	grudzień	czerwiec	grudzień
0	Bez zawodu	159	259	114	261	123	245
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0	1	0	0	1
2	Specjaliści	144	157	104	180	91	152
3	Technicy i inny średni personel	37	84	24	93	17	95
4	Pracownicy biurowi	9	9	5	12	3	8
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	19	68	24	55	29	75
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2	4	0	0	1	3
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7	62	9	80	9	73
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3	5	0	9	0	3
9	Pracownicy przy pracach prostych	1	7	6	13	0	0
10	Siły zbrojne	0	0	0	0	0	0
	Razem	381	655	287	703	273	655

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Na podstawie przedstawionych w Tabeli 5 danych można stwierdzić, że liczba absolwentów szkół zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec danego roku

znacznie przewyższa liczbę absolwentów zarejestrowaną w połowie danego roku. W końcu grudnia 2013 roku liczba absolwentów wynosiła 655 osób i była mniejsza od liczby absolwentów w analogicznym okresie roku 2012 o 48 osób, natomiast w stosunku do końca grudnia 2011 roku liczba ta nie zmieniła się. Poddając analizie dane na koniec grudnia 2013 roku dotyczące zarejestrowanych absolwentów pod względem ich udziału w wielkich grupach zawodów zauważymy wzrost liczby absolwentów w grupach: „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” wzrost o 20 osób w stosunku do grudnia 2012 roku, „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” wzrost o 3 osoby w stosunku do grudnia 2012 roku, „Technicy i średni personel” wzrost o 2 osoby w stosunku do grudnia 2012 roku oraz „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” wzrost o 1 osobę w stosunku do grudnia 2012 roku. W pozostałych grupach wielkich zanotowano spadek liczby zarejestrowanych absolwentów, i tak w grupie „Specjaliści” liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2013 roku zmniejszyła się o 28 osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2012, w grupie „Bez zawodu” liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2013 roku zmniejszyła się o 16 osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2012, w grupie „Pracownicy przy pracach prostych” liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2013 roku zmniejszyła się o 13 osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2012, w grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2013 roku zmniejszyła się o 7 osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2012, w grupie „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2013 roku zmniejszyła się o 6 osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2012, w grupie „Pracownicy biurowi” liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2013 roku zmniejszyła się o 4 osoby w stosunku do analogicznego okresu roku 2012. Natomiast w grupie „Siły zbrojne” w okresie 2011-2013 nie zanotowano rejestracji absolwentów.

Poniżej podano najczęściej występujące zawody wśród absolwentów zarejestrowanych na koniec grudnia 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu:

- sprzedawca (kod zawodu: 522301) -	25 osób
- kucharz małej gastronomii (kod zawodu: 512002) -	21 osób
- technik mechanik (kod zawodu: 311504) –	17 osób
- pedagog (kod zawodu: 235107) -	16 osób
- specjalista administracji publicznej (kod zawodu: 242217) -	16 osób
- mechanik pojazdów samochodowych (kod zawodu: 723103) –	15 osób
- cukiernik (kod zawodu: 751201) –	11 osób
- fryzjer (kod zawodu: 514101) -	10 osób.

Wśród absolwentów znaczącą pod względem wielkości grupę stanowią osoby zarejestrowane „Bez zawodu”, na koniec grudnia 2013 roku ich liczba wynosiła 245 osób tj. 37,4% ogólnej liczby absolwentów. W tej grupie dominują osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” oraz średnim ogólnokształcącym, a także osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych, dyplomu uprawniającego do wykonywania określonego zawodu oraz osoby, które nie przepracowały w danym zawodzie minimum 6 miesięcy.

2.6 Analiza bezrobocia wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

W strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu wyróżnia się grupa osób długotrwale bezrobotnych zaliczana do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2013 roku liczba osób bezrobotnych długotrwale wynosiła 6 285, co stanowi 62,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród tej grupy 3 438 osób, to bezrobotni, którzy przed rejestracją w urzędzie pracowali, a na dzień 31 grudnia 2013 roku figurowali w rejestrach urzędu pracy jako osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Grupa ta stanowi 34,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Poniżej, w Tabeli 6 przedstawiono w układzie grup wielkich liczbę osób bezrobotnych, którzy pracowali przed rejestracją w urzędzie, ale bez pracy pozostają powyżej 12 miesięcy.

Tabela 6 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących, a pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy wg wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2013 roku)

Lp.	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (2013 rok)	
		czerwiec	grudzień
0	Bez zawodu	115	139
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8	9
2	Specjaliści	247	262
3	Technicy i inny średni personel	556	560
4	Pracownicy biurowi	95	90
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	568	570
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	113	110
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1121	1133
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	196	194
9	Pracownicy przy pracach prostych	353	369
10	Siły zbrojne	2	2
	Razem	3374	3438

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Wśród osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowane zawody to:

- sprzedawca (kod zawodu: 522301) -	295 osób
- szwaczka (kod zawodu: 753303) -	127 osób
- murarz (kod zawodu: 711202) -	101 osób
- dziewiarz (kod zawodu: 731802) -	88 osób
- technik ekonomista (kod zawodu: 331403) -	87 osób
- robotnik budowlany (kod zawodu: 931301) -	85 osób
- robotnik placowy (kod zawodu: 961302) -	74 osoby
- ślusarz (kod zawodu: 722204) -	71 osób
- cukiernik (kod zawodu: 751201) -	68 osób
- krawiec (kod zawodu: 753105) -	63 osoby
- kucharz (kod zawodu: 512001) -	61 osób
- robotnik gospodarczy (kod zawodu: 515303) -	59 osób
- mistrz produkcji w budownictwie ogólnym (kod zawodu: 312304) –	50 osób.

Wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy na koniec grudnia 2013 roku 139 osób nie posiadało kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu i zostało zarejestrowanych „Bez zawodu”.

2.7 Analiza napływu bezrobotnych

Jednym z istotnych elementów oceny nadwyżki i deficytu zawodów jest diagnoza płynności bezrobocia, czyli analiza napływu bezrobotnych.

W pierwszej połowie 2013 roku w powiecie jarosławskim zarejestrowało się ogółem 4 738 osób bezrobotnych, w tym 1 894 kobiet, natomiast w drugiej połowie 2013 roku zarejestrowało się 5 443 osoby bezrobotne, w tym 2 505 kobiet, zatem w okresie 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się łącznie 10 181 osób, w tym 4 399 kobiet. Dla porównania w roku 2012 zarejestrowało się 9 380 osób bezrobotnych, w tym 4 074 kobiet. Liczba osób bezrobotnych rejestrujących się w roku 2013 w porównaniu do 2012 roku była wyższa o 801 osób, w tym 325 kobiet. Natomiast w roku 2011 zarejestrowało się 8 250 osób tj. o 1 931 mniej niż w roku 2013 (10 181). Kształtowanie się napływu bezrobotnych według wielkich grup zawodowych w latach 2011-2013 przedstawiono w Tabeli 7.

Tabela 7 Napływ osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodów (I i II półrocze 2011, 2012 oraz 2013 roku)

Lp.	Grupa zawodów	Napływ bezrobotnych										
		w I półroczu 2011 r.	w II półroczu 2011 r.	w 2011 r. ogółem	w I półroczu 2012 r.	w II półroczu 2012 r.	w 2012 r. ogółem	w I półroczu 2013 r.	w II półroczu 2013 r.	w 2013 r. ogółem	wzrost/ spadek w stosunku do 2011 r.	wzrost/ spadek w stosunku do 2012 r.
0	Bez zawodu	818	796	1614	728	1064	1792	828	988	1816	202	24
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	8	17	16	17	33	32	22	54	37	21
2	Specjaliści	651	773	1424	565	1011	1576	674	951	1625	201	49
3	Technicy i inny średni personel	642	663	1305	592	862	1454	698	787	1485	180	31
4	Pracownicy biurowi	98	90	188	60	120	180	106	153	259	71	79
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	457	498	955	445	621	1066	621	669	1290	335	224
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	65	67	132	52	71	123	70	70	140	8	17
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	863	964	1827	945	1223	2168	1180	1181	2361	534	193
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	165	175	340	182	242	424	217	257	474	134	50
9	Pracownicy przy pracach prostych	200	241	441	253	302	555	305	358	663	222	108
10	Siły zbrojne	3	4	7	2	7	9	7	7	14	7	5
	Razem	3971	4279	8250	3840	5540	9380	4738	5443	10181	1931	801

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że od 2011 roku występował sukcesywny wzrost liczby rejestrujących się bezrobotnych we wszystkich grupach zawodów. Największy wzrost w 2013 roku w porównaniu do 2011 roku nastąpił w zawodach:

- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – wzrost o 534 osoby
- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – wzrost o 335 osób
- „Pracownicy przy pracach prostych” – wzrost o 222 osoby
- „Specjaliści” – wzrost o 201 osób

W 2013 roku w stosunku do 2011 roku nastąpił także wzrost w napływie bezrobotnych o 202 osoby w grupie „Bez zawodu”.

Natomiast analizując dane dotyczące napływu osób bezrobotnych w 2013 roku w porównaniu do roku 2012 zauważyć należy, że największy wzrost liczby rejestrujących się bezrobotnych zanotowano w grupach zawodów:

- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – wzrost o 224 osoby
- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – wzrost o 193 osoby
- „Pracownicy przy pracach prostych” – wzrost o 108 osób
- „Pracownicy biurowi” – wzrost o 79 osób

Mniej wyraźny wzrost zanotowano w pozostałych grupach:

- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – wzrost 50 osób
- „Specjaliści” – wzrost o 49 osób
- „Technicy i inny średni personel” – wzrost o 31 osób
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – wzrost o 21 osób
- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – wzrost o 17 osób
- „Siły zbrojne” – wzrost o 5 osób.

W 2013 roku w stosunku do 2012 roku nastąpił także wzrost w napływie bezrobotnych o 24 osoby w grupie „Bez zawodu”.

Przedstawione w tabeli dane wskazują również grupy zawodów, w których napłynęła w okresie 2013 roku największa liczba osób bezrobotnych, są to:

- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – napływ 2 361 osób
- „Specjaliści” – napływ 1 625 osób
- „Technicy i inny średni personel” – napływ 1 485 osób
- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – napływ 1 290 osób
- „Pracownicy przy pracach prostych” – napływ 663 osób
- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – napływ 474 osób
- „Pracownicy biurowi” – napływ 259 osób.

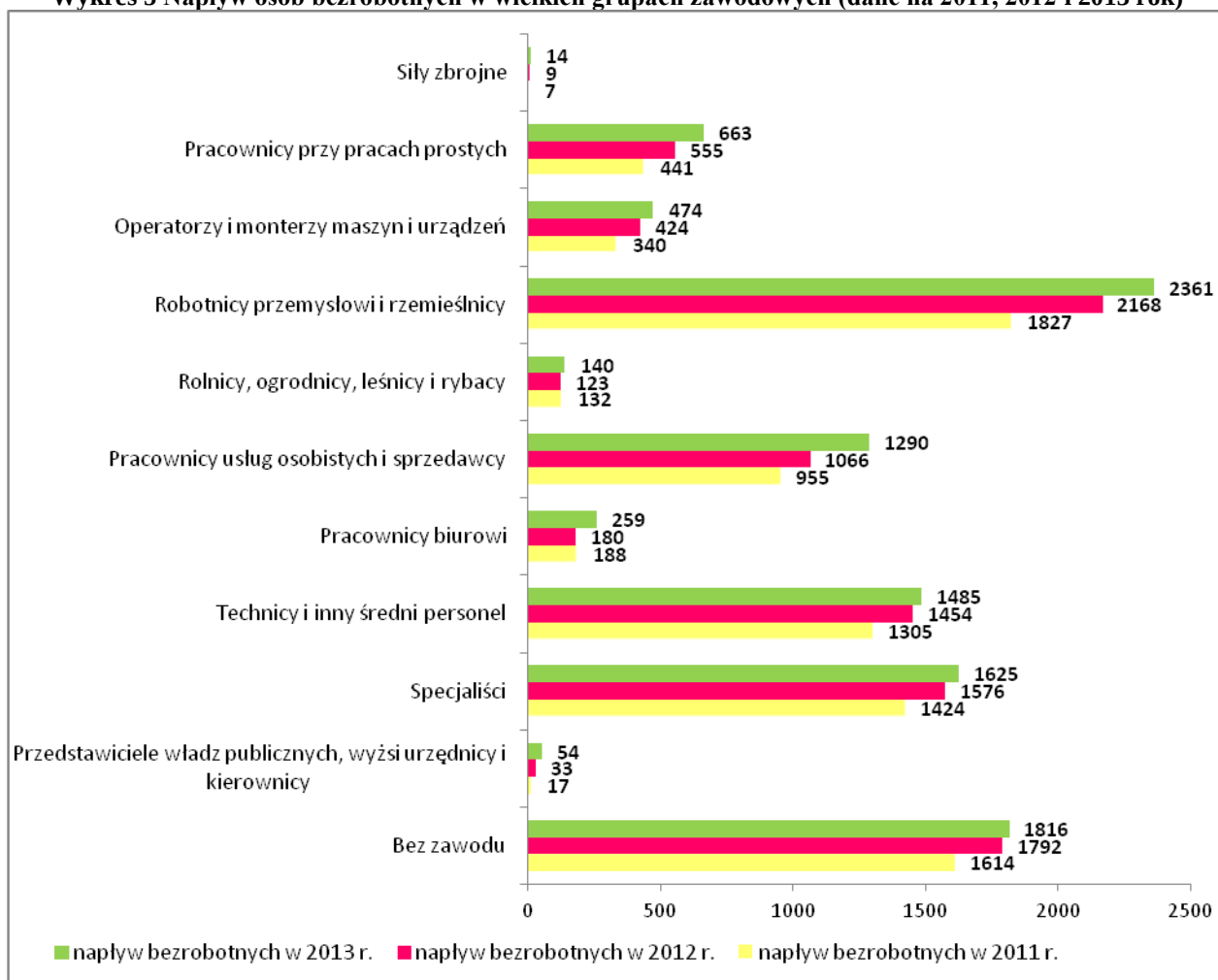
Mniej wyraźny wzrost zanotowano w pozostałych grupach:

- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – napływ 140 osób
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – napływ 54 osób
- „Siły zbrojne” – napływ 14 osób.

W 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu napłynęła również duża grupa osób nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu, w grupie „Bez zawodu” w okresie 2013 roku rejestrowało się 1 816 osób.

Poniżej na wykresie przedstawiono napływ osób bezrobotnych według wielkich grup zawodowych w powiecie jarosławskim w latach 2011-2013.

Wykres 5 Napływ osób bezrobotnych w wielkich grupach zawodowych (dane na 2011, 2012 i 2013 rok)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Poniżej, na podstawie przeprowadzonej analizy w zakresie napływu bezrobotnych w 2013 roku wyodrębniono 30 zawodów, w których zarejestrowano największą ilość osób bezrobotnych w omawianym okresie:

- sprzedawca (kod zawodu: 522301) napływ 521 osób, w tym 411 kobiet

- murarz (kod zawodu: 711202) napływ 231 osób
- robotnik budowlany (kod zawodu: 931301) napływ 205 osób, w tym 2 kobiet
- ślusarz (kod zawodu: 722204) napływ 192 osób, w tym 1 kobieta
- szwaczka (kod zawodu: 753303) napływ 192 osób, w tym 171 kobiet
- robotnik gospodarczy (kod zawodu: 515303) napływ 184 osób, w tym 54 kobiet
- technik mechanik (kod zawodu: 311504) napływ 171 osób, w tym 1 kobieta
- technik ekonomista (kod zawodu: 331403) napływ 159 osób, w tym 125 kobiet
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (kod zawodu: 242222) napływ 139 osób, w tym 73 kobiet
- kucharz małej gastronomii (kod zawodu: 512002) napływ 136 osób, w tym 79 kobiet
- mistrz produkcji w budownictwie ogólnym (kod zawodu: 312304) napływ 104 osób, w tym 3 kobiet
- dziewiarz (kod zawodu: 731802) napływ 103 osób, w tym 85 kobiet
- cukiernik (kod zawodu: 751201) napływ 99 osób, w tym 86 kobiet
- kucharz (kod zawodu: 512001) napływ 97 osób, w tym 58 kobiet
- mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych (kod zawodu: 834103) napływ 97 osób
- specjalista administracji publicznej (kod zawodu: 242217) napływ 95 osób, w tym 74 kobiet
- ekonomista (kod zawodu: 263102) napływ 94 osób, w tym 78 kobiet
- robotnik placowy (kod zawodu: 961302) napływ 92 osób, w tym 23 kobiet
- mechanik pojazdów samochodowych (kod zawodu: 723103) napływ 91 osób
- krawiec (kod zawodu: 753105) napływ 89 osób, w tym 85 kobiet
- specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych (kod zawodu: 242218) napływ 87 osób, w tym 64 kobiet
- technik żywienia i gospodarstwa domowego (kod zawodu: 322002) napływ 80 osób, w tym 56 kobiet
- technik rolnik (kod zawodu: 314207) napływ 69 osób, w tym 32 kobiet
- kierowca samochodu ciężarowego (kod zawodu: 833203) napływ 66 osób
- pedagog (kod zawodu: 235107) napływ 65 osób, w tym 60 kobiet
- magazynier (kod zawodu: 432103) napływ 65 osób, w tym 8 kobiet
- malarz-tapeciarz (kod zawodu: 713101) napływ 63 osób
- piekarz (kod zawodu: 751204) napływ 60 osób, w tym 30 kobiet
- mechanik samochodów osobowych (kod zawodu: 723105) napływ 60 osób
- technik informatyk (kod zawodu: 351203) napływ 59 osób, w tym 7 kobiet
- stolarz (kod zawodu: 752205) napływ 57 osób

- pakowacz (kod zawodu: 932101) napływ 57 osób, w tym 37 kobiet
- pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju (kod zawodu: 242290) napływ 56 osób, w tym 35 kobiet
- posadzkarz (kod zawodu: 712204) napływ 56 osób, w tym 1 kobieta
- fryzjer (kod zawodu: 514101) napływ 55 osób, w tym 55 kobiet
- robotnik drogowy (kod zawodu: 931205) napływ 55 osób.

Wśród rejestrujących się w roku 2013 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne nieposiadające zawodu. Napływ w grupie „Bez zawodu” wyniósł 1 816 osób i był wyższy od napływu w roku 2012 roku o 24 osoby.

Podczas analizy danych o napływie osób bezrobotnych należy zwrócić uwagę na absolwentów tj. osoby zarejestrowane do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Ogółem w 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowano 1 434 absolwentów, w tym 794 kobiety. W porównaniu do roku 2012 liczba rejestrujących się absolwentów spadła w roku 2013 o 100 osób, w tym 38 kobiet, natomiast w porównaniu do 2011 roku liczba rejestrujących się w 2013 roku absolwentów zmalała o 562 osoby, spadek nie dotyczył jednak grupy kobiet, w której zanotowano wzrost absolwentów o 16 osób. Poniżej przedstawiono napływ absolwentów według wielkich grup zawodów w latach 2011-2013.

Tabela 8 Napływ absolwentów wg wielkich grup zawodów (dane na 2011, 2012 oraz 2013 rok)

Lp.	Grupa zawodów	Napływ bezrobotnych absolwentów										
		w I półroczu 2011 r.	w II półroczu 2011 r.	w 2011 r. ogółem	w I półroczu 2012 r.	w II półroczu 2012 r.	w 2012 r. ogółem	w I półroczu 2013 r.	w II półroczu 2013 r.	w 2013 r. ogółem	wzrost/ spadek w stosunku do 2011 r.	wzrost/ spadek w stosunku do 2012 r.
0	Bez zawodu	259	295	554	228	355	583	238	289	527	-265	-56
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0	0	2	2	4	2	4	6	4	2
2	Specjaliści	170	221	391	148	302	450	166	244	410	-147	-40
3	Technicy i inny średni personel	57	103	160	50	136	186	61	106	167	-54	-19
4	Pracownicy biurowi	12	12	24	13	21	34	11	14	25	-10	-9
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	48	78	126	42	73	115	68	76	144	-50	29
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	2	3	2	2	4	4	4	8	1	4
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	46	80	126	48	97	145	49	87	136	-39	-9
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	4	3	7	2	9	11	6	5	11	-2	0
9	Pracownicy przy pracach prostych	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	-2
10	Siły zbrojne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	597	794	1391	536	998	1534	605	829	1434	-562	-100

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Z ogólnej liczby rejestrujących się bezrobotnych w 2013 roku, absolwenci stanowili 14,1% tj. o 1.3 punktu procentowego więcej niż w pierwszym półroczu 2013 roku.

W porównaniu do roku 2011 nastąpił w 2013 roku znaczny spadek liczby rejestrujących się absolwentów o 562 osoby. Zmniejszenie liczby rejestrujących się absolwentów zanotowano w następujących grupach zawodów:

- „Specjaliści” – spadek rejestracji o 147 osób
- „Technicy i inny średni personel” – spadek rejestracji o 54 osoby
- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – spadek rejestracji o 50 osób
- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – spadek rejestracji o 39 osób
- „Pracownicy biurowi” – spadek rejestracji o 10 osób
- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – spadek rejestracji o 2 osoby.

Ponadto spadek rejestracji zanotowano wśród absolwentów nieposiadających kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu, liczba rejestrujących się absolwentów w grupie „Bez zawodu” zmniejszyła się o 265 osób.

Natomiast wzrost napływu absolwentów w 2013 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku 2011 zanotowano w następujących grupach zawodów:

- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – wzrost rejestracji o 4 osoby
- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” wzrost rejestracji o 1 osobę.

W grupie zawodów „Pracownicy przy pracach prostych” oraz „Siły zbrojne” nie odnotowano w 2013 roku i 2011 roku napływu absolwentów.

W 2013 roku w porównaniu do roku 2012 również nastąpił spadek liczby rejestrujących się absolwentów o 100 osób. Zmniejszenie liczby rejestrujących się absolwentów zanotowano w następujących grupach zawodów:

- „Specjaliści” – spadek rejestracji o 40 osób
- „Technicy i inny średni personel” – spadek rejestracji o 19 osób
- „Pracownicy biurowi” – spadek rejestracji o 9 osób
- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – spadek rejestracji o 9 osób
- „Pracownicy przy pracach prostych” – spadek rejestracji o 2 osoby.

Ponadto spadek rejestracji zanotowano wśród absolwentów nie posiadających kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu, liczba rejestrujących się absolwentów w grupie „Bez zawodu” zmniejszyła się o 56 osób.

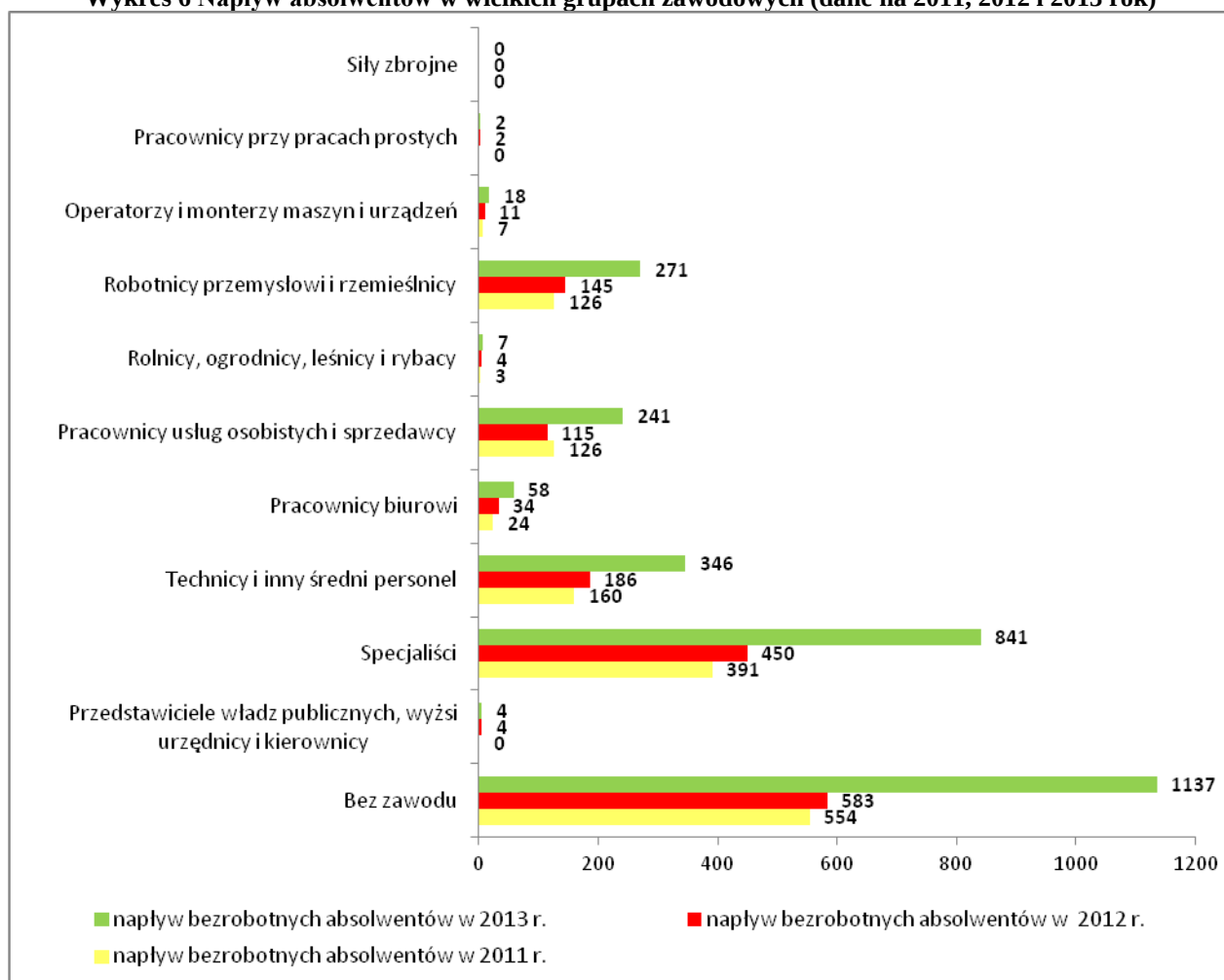
Natomiast wzrost napływu absolwentów w 2013 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku 2012 zanotowano w następujących grupach zawodów:

- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – wzrost rejestracji o 29 osób

- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – wzrost rejestracji o 4 osoby
 - „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – wzrost rejestracji o 2 osoby.
 W grupie zawodów „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” w roku 2013 napłynęła taka sama ilość absolwentów jak w roku 2012 tj. 11 osób, natomiast w grupie „Siły zbrojne” nie odnotowano w 2013 roku i 2012 roku napływu absolwentów.

Poniżej na wykresie przedstawiono napływ osób bezrobotnych według wielkich grup zawodowych w powiecie jarosławskim w latach 2011-2013.

Wykres 6 Napływ absolwentów w wielkich grupach zawodowych (dane na 2011, 2012 i 2013 rok)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Wśród absolwentów zanotowano największy napływ osób w następujących zawodach:

- sprzedawca (kod zawodu: 522301) napływ 48 absolwentów, w tym 42 kobiet
- kucharz małej gastronomii (kod zawodu: 512002) napływ 40 absolwentów, w tym 21 kobiet
- pedagog (kod zawodu: 235107) napływ 34 absolwentów, w tym 31 kobiet
- specjalista administracji publicznej (kod zawodu: 242217) napływ 27 absolwentów, w tym 17 kobiet

- mechanik pojazdów samochodowych (kod zawodu: 723103) napływ 24 absolwentów
- technik mechanik (kod zawodu: 311504) napływ 21 absolwentów
- murarz (kod zawodu: 711202) napływ 18 absolwentów
- szwaczka (kod zawodu: 753303) napływ 18 absolwentów, w tym 17 kobiet
- specjalista do spraw integracji europejskiej (kod zawodu: 242219) napływ 18 absolwentów, w tym 12 kobiet
- pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (kod zawodu: 242190) napływ 17 absolwentów, w tym 10 kobiet
- fizjoterapeuta (kod zawodu: 228301) napływ 16 absolwentów, w tym 14 kobiet
- pielęgniarka (kod zawodu: 222101) napływ 15 absolwentów, w tym 15 kobiet
- pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju (kod zawodu: 242290) napływ 15 absolwentów, w tym 9 kobiet
- plastyk (kod zawodu: 343204) napływ 14 absolwentów, w tym 12 kobiet
- technik informatyk (kod zawodu: 351203) napływ 14 absolwentów, w tym 1 kobieta
- cukiernik (kod zawodu: 751201) napływ 14 absolwentów, w tym 13 kobiet
- fryzjer (kod zawodu: 514101) napływ 12 absolwentów, w tym 12 kobiet
- nauczyciel przedszkola (kod zawodu: 234201) napływ 11 absolwentów, w tym 11 kobiet
- nauczyciel języka angielskiego (kod zawodu: 233008) napływ 11 absolwentów, w tym 9 kobiet.

Największy napływ absolwentów do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2013 odnotowano wśród osób bez zawodu, zarejestrowano 527 absolwentów szkół, którzy nie posiadają kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu. Do grupy osób „Bez zawodu” zaliczani są absolwenci szkoły gimnazjalnej, liceum ogólnokształcącego oraz absolwenci szkół średnich zawodowych i zasadniczych zawodowych, którzy nie przystąpili lub nie zdali egzaminu uprawniającego do wykonywania danego zawodu.

3 ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

Analiza ofert pracy jest ważnym elementem oceny rynku pracy, ponieważ pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności. O sytuacji poszczególnych grup zawodowych świadczy nie tylko liczba bezrobotnych, ale także liczba zgłoszonych ofert pracy wskazująca zapotrzebowanie na dany zawód lub specjalność. Przedstawiona poniżej analiza ofert pracy dotyczy ofert zgłaszanych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2013 roku. Poprzez ofertę pracy należy rozumieć zgłoszone przez pracodawców wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej. Oferty pracy dostępne dla osób bezrobotnych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistego obrazu rynku pracy, ponieważ pracodawcy poszukujący pracowników korzystają również z innych niż urząd pracy źródeł dystrybucji ofert. Dane gromadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu stanowią jednak cenne źródło informacji dla uczestników lokalnego rynku pracy oraz władz samorządowych, którym umożliwiają podejmowanie działań w zakresie promocji zatrudnienia, aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia.

W pierwszej połowie 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu zgłoszonych zostało 1 921 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 535 ofert więcej niż w analogicznym okresie roku 2012. Natomiast w drugim półroczu 2013 roku do tut. Urzędu wpłynęło 1 277 ofert pracy tj. o 530 mniej niż w analogicznym okresie roku 2012. Łącznie w 2013 roku pracodawcy zgłosili 3 198 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 5 więcej niż w roku 2012. Wśród ogólnej liczby zgłoszonych ofert 1 994 dotyczyły zatrudnienia subsydiowanego. Na koniec omawianego okresu tj. 31 grudnia 2013 roku do realizacji pozostało 46 ofert. W Tabeli 9 przedstawiono oferty pracy według wielkich grup zawodowych zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2011, 2012 oraz 2013 roku.

Tabela 9 Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie jarosławskim (dane na 2011, 2012 oraz 2013 rok)

Lp.	Grupa zawodów	Oferty pracy, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu										
		w I półroczu 2011 r.	w II półroczu 2011 r.	w 2011 r. ogółem	w I półroczu 2012 r.	w II półroczu 2012 r.	w 2012 r. ogółem	w I półroczu 2013 r.	w II półroczu 2013 r.	w 2013 r. ogółem	wzrost/ spadek w stosunku do 2011 r.	wzrost/ spadek w stosunku do 2012 r.
0	Bez zawodu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	12	7	19	5	13	18	5	4	9	-10	-9
2	Specjaliści	73	52	125	146	219	365	193	141	334	209	-31
3	Technicy i inny średni personel	81	71	152	204	208	412	215	93	308	156	-104
4	Pracownicy biurowi	138	115	253	233	268	501	312	157	469	216	-32
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	350	328	678	438	607	1045	614	333	947	269	-98
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	1	7	10	6	16	9	11	20	13	4
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	320	289	609	144	196	340	314	302	616	7	276
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	237	126	363	63	101	164	78	95	173	-190	9
9	Pracownicy przy pracach prostych	211	101	312	143	189	332	181	141	322	10	-10
10	Siły zbrojne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	1428	1090	2518	1386	1807	3193	1921	1277	3198	680	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie Załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01

Z przedstawionych w Tabeli 9 danych wynika, że w roku 2013 nastąpił znaczny wzrost liczby ofert pracy tj. o 680 w porównaniu do liczby ofert zgłoszonych w 2011 roku. Największy wzrost liczby ofert pracy w 2013 roku w stosunku do 2011 roku wystąpił w grupach zawodów:

- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – wzrost o 269 ofert
- „Pracownicy biurowi” – wzrost o 216 ofert
- „Specjaliści” – wzrost o 209 ofert
- „Technicy i inny średni personel” – wzrost o 156 ofert
- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – wzrost o 13 ofert
- „Pracownicy przy pracach prostych” – wzrost o 10 ofert
- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – wzrost o 7 ofert.

Spadek liczby ofert zgłoszonych w 2013 roku w porównaniu z liczbą ofert zgłoszoną w 2011 roku wystąpił w następujących grupach zawodów:

- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – spadek o 190 ofert
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – spadek o 10 ofert.

Dla grup zawodów „Bez zawodu” oraz „Siły zbrojne” nie zgłoszono ofert w 2011 i 2013 roku.

Analizując dane dotyczące zgłoszonych ofert pracy w roku 2013 w porównaniu z ofertami, które wpłynęły w roku 2012 zauważyć należy niewielki wzrost tj. o 5 ofert pracy na korzyść roku 2013. Największy wzrost liczby ofert pracy w 2013 roku w stosunku do 2012 roku wystąpił w grupach zawodów:

- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – wzrost o 276 ofert
- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – wzrost o 9 ofert
- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – wzrost o 4 oferty.

Natomiast spadek liczby ofert zgłoszonych w 2013 roku w porównaniu z liczbą ofert zgłoszoną w 2012 roku wystąpił w następujących grupach zawodów:

- „Technicy i inny średni personel” – spadek o 104 oferty
- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – spadek o 98 ofert
- „Pracownicy biurowi” – spadek o 32 oferty
- „Specjaliści” – spadek o 31 ofert
- „Pracownicy przy pracach prostych” – spadek o 10 ofert
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – spadek o 9 ofert.

Dla grup zawodów „Bez zawodu” oraz „Siły zbrojne” nie zgłoszono ofert w 2012 i 2013 roku.

Wśród zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej najwięcej ofert wpłynęło w grupach zawodowych:

- „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” wpłynęło 947 ofert
- „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” wpłynęło 616 ofert
- „Pracownicy biurowi” wpłynęło 469 ofert
- „Specjaliści” wpłynęły 334 oferty
- „Pracownicy przy pracach prostych” wpłynęły 322 oferty
- „Technicy i inny średni personel” wpłynęło 308 ofert
- „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” wpłynęły 173 oferty

Niewielka ilość ofert wpłynęła w grupach zawodów:

- „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” wpłynęło 20 ofert
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” wpłynęło 9 ofert.

Nie odnotowano wpływu oferty pracy w grupie zawodów „Siły zbrojne” oraz „Bez zawodu”. Brak ofert pracy dla osób nieposiadających zawodu wskazuje na brak zainteresowania ze strony pracodawców w zatrudnianiu osób bez kwalifikacji.

Poniżej, na podstawie analizy danych o ofertach pracy zgłoszonych w 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu, wskazano 30 zawodów, w których odnotowano największe zapotrzebowanie pracodawców:

- robotnik gospodarczy -	403, w tym 379 ofert pracy subsydiowanej
- sprzedawca -	243, w tym 175 ofert pracy subsydiowanej
- pozostali pracownicy obsługi biurowej -	136, w tym 124 oferty pracy subsydiowanej
- robotnik budowlany -	111, w tym 72 oferty pracy subsydiowanej
- szwaczka -	89, w tym 37 ofert pracy subsydiowanej
- technik prac biurowych -	87, w tym 84 oferty pracy subsydiowanej
- magazynier -	79, w tym 61 ofert pracy subsydiowanej
- sprzątaczkę biurową -	66, w tym 20 ofert pracy subsydiowanej
- przedstawiciel handlowy -	62, w tym 12 ofert pracy subsydiowanej
- kierowca samochodu ciężarowego -	53, w tym 9 ofert pracy subsydiowanej
- rozbieracz-wykrawacz -	48, w tym 31 ofert pracy subsydiowanej
- kucharz -	42, w tym 21 ofert pracy subsydiowanej
- telemarketer -	42, w tym 2 oferty pracy subsydiowanej
- elektryk -	40, w tym 1 oferta pracy subsydiowanej
- wychowawca w placówkach oświatowych,
wychowawczych i opiekuńczych -	40, w tym 40 ofert pracy subsydiowanej

- sekretarka -	39, w tym 39 ofert pracy subsydiowanej
- pracownik kancelaryjny -	37, w tym 37 ofert pracy subsydiowanej
- monter konstrukcji stalowych -	36, w tym 1 oferta pracy subsydiowanej
- doradca klienta -	33, w tym 6 ofert pracy subsydiowanej
- murarz -	31, w tym 11 ofert pracy subsydiowanej
- fryzjer -	30, w tym 20 ofert pracy subsydiowanej
- stolarz -	30, w tym 12 ofert pracy subsydiowanej
- pomoc kuchenna -	29, w tym 25 ofert pracy subsydiowanej
- księgowy -	28, w tym 17 ofert pracy subsydiowanej
- spawacz metodą MAG -	26 ofert
- ślusarz -	26, w tym 11 ofert pracy subsydiowanej
- technik handlowiec -	26, w tym 20 ofert pracy subsydiowanej
- pielęgniarka -	25, w tym 20 ofert pracy subsydiowanej
- kelner -	24, w tym 8 ofert pracy subsydiowanej
- archiwista -	23, w tym 23 oferty pracy subsydiowanej
- technik administracji -	23, w tym 23 oferty pracy subsydiowanej

Znacząca ilość ofert pracy realizowana była w ramach zatrudnienia subsydiowanego na co wskazują powyższe dane. Wsparcie dla pracodawców poprzez subsydiowane zatrudnienie umożliwiło wielu osobom bezrobotnym wejście lub powrót na rynek pracy. Analizując dane o ofertach pracy gromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu można stwierdzić, że bez wsparcia środkami Funduszu Pracy lub EFS pozyskanie nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych byłoby znacznie trudniejsze, a czasami wręcz niemożliwe. Wiele bezrobotnych prawdopodobnie nie miałyby szans wejść lub powrócić na rynek pracy. Struktura ofert pracy pod względem zawodów wskazuje również na duże zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób w branży usługowej, przemysłowej oraz handlowej. Niewątpliwie pracodawcy potrzebują także wykwalifikowanych pracowników oraz specjalistów.

4 ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu opisać rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi. Pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i ma służyć pełniejszemu dopasowaniu popytu na pracę i podaży pracy.

Dane wynikowe monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zostały określone za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wskazanego w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie badanego okresu.

Przyjęto, że:

- zawody o wskaźniku $>1,1$ to zawody deficytowe, czyli takie, na które występuje na rynku większe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach
- zawody o wskaźniku $<0,9$ to zawody nadwyżkowe, czyli takie, w których liczba osób poszukujących pracy przekracza liczbę ofert pracy w danych zawodach
- zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $<0,9-1,1>$ to zawody zrównoważone, czyli takie, na które występuje zapotrzebowanie na rynku pracy porównywalne do liczby osób poszukujących pracy w danych zawodach.

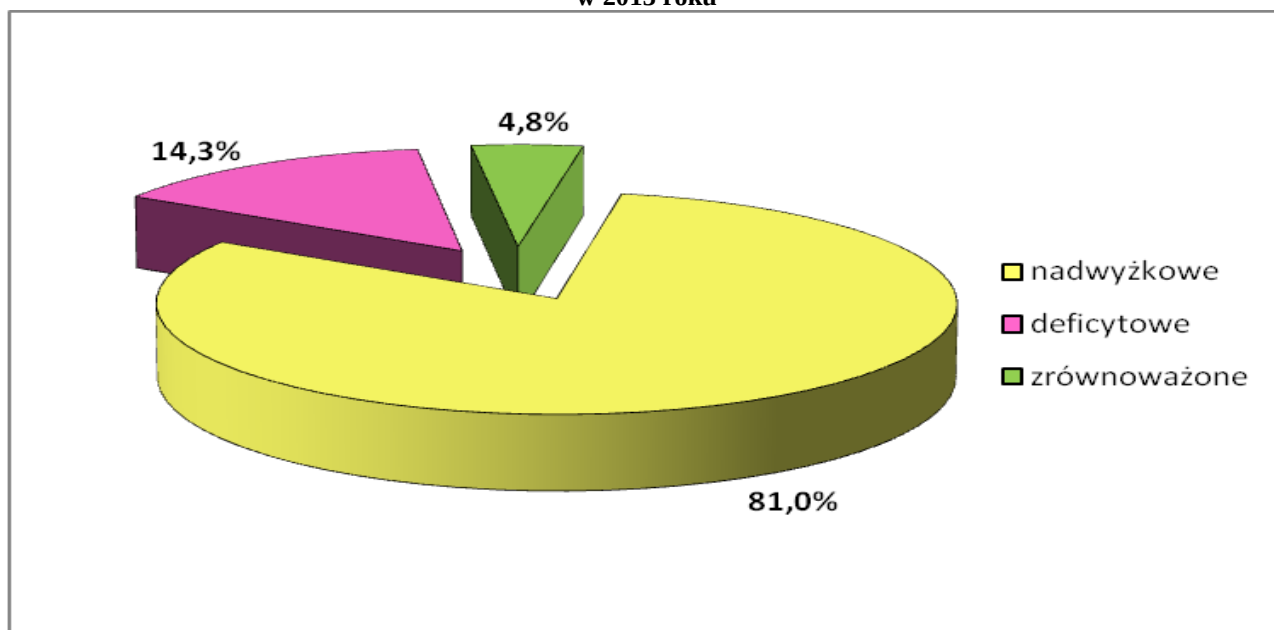
Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o gromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu dane statystyczne nie może w pełni określić rzeczywistej skali zjawiska. Sytuacja ta spowodowana jest między innymi rozbieżnością w klasyfikowaniu osób bezrobotnych w trakcie rejestracji, części osób przypisywany jest zawód wykonywany, części zawód wyuczony, w rejestrach urzędu są także osoby bezrobotne, które posiadają umiejętności i kwalifikacje do wykonywania więcej niż jednego zawodu, natomiast sklasyfikowani są pod jednym kodem zawodu zazwyczaj ostatnio wykonywanym lub wyuczonym. Bezrobotni posiadający więcej niż jeden zawód mają większe szanse na znalezienie pracy, a mogą ją znaleźć zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych.

4.1 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Na koniec grudnia 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 10 044 osoby bezrobotne, w tym 8 254 osoby posiadające zawód. W okresie 2013 roku do tut. Urzędu zgłoszono 3 198 ofert pracy.

Analiza rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jarosławskim w 2013 roku wykazała, że wśród 42 grup zawodów, 34 pozycje stanowią zawody nadwyżkowe (wskaźnik intensywności $<0,9$), 6 pozycji stanowi zawody deficytowe (wskaźnik intensywności $>1,1$), w tym 1 grupa zawodów osiągnęła wskaźnik intensywności MAX, 2 pozycje stanowią zawody zrównoważone (wskaźnik intensywności $<0,9-1,1>$). Dla porównania w 2012 roku wśród 41 grup zawodów, 32 pozycje stanowiły zawody nadwyżkowe, 7 pozycji stanowiły zawody deficytowe, natomiast 2 pozycje stanowiły zawody zrównoważone. Powyższe dane wskazują, iż rynek pracy w powiecie jarosławskim styka się z problematyką zawodów nadwyżkowych.

Wykres 7 Struktura zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych w powiecie jarosławskim w 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-5

Poniżej w Tabeli 10 przedstawiono ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według grup zawodów.

Tabela 10 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według grup zawodów (2013 rok)

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0,0000
2	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0000
3	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0000
4	"03"	Żołnierze szeregowi	0,0000
5	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0000
6	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0506
7	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0544
8	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,0606
9	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0890
10	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,1239
11	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,1333
12	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1707
13	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1765
14	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2053
15	"35"	Technicy informatycy	0,2361
16	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,2368
17	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,2515
18	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2591
19	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,2692
20	"62"	Leśnicy i rybacy	0,2857
21	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,2982
22	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3043
23	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3094
24	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3455
25	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3478
26	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3863
27	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3929
28	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,4108
29	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,4198
30	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,4775
31	"82"	Monterzy	0,5385
32	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,5396
33	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,5884
34	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,6438
35	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,9068
36	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,9817

37	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,1600
38	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,1739
39	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,1951
40	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,4000
41	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	4,1081
42	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	MAX

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-5

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki lub deficytu w grupie zawodów elementarnych, możemy w 2013 roku wyróżnić 324 grup zawodów, w których:

- 265 to grupy zawodów nadwyżkowych, o 7 więcej niż w 2012 roku
- 19 to grupy zawodów zrównoważonych, o 8 więcej niż w 2012 roku
- 40 to grupy zawodów deficytowych, o 13 mniej niż w 2012 roku.

Poniżej w Tabeli 11 zamieszczono 30 grup zawodów nadwyżkowych, które na koniec roku 2013 roku osiągnęły najwyższy wskaźnik intensywności:

Tabela 11 Grupy zawodów nadwyżkowych w powiecie jarosławskim(2013 rok)

Nazwa grupy zawodów	Kod grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	"4311"	0,8947
Elektrycy budowlani i pokrewni	"7411"	0,8793
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	"7523"	0,8571
Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	"8181"	0,8333
Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	"2149"	0,8000
Psycholodzy i pokrewni	"2634"	0,8000
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	"8344"	0,8000
Technicy fizjoterapii i masażyści	"3254"	0,7143
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	"8141"	0,7143
Zaopatrzeniowcy	"3323"	0,6667
Technicy chemicy i pokrewni	"3116"	0,6667
Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	"2282"	0,6667
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	"3312"	0,6667
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	"2221"	0,6579
Kelnerzy	"5131"	0,6316
Spedytorzy i pokrewni	"3331"	0,5714
Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	"5329"	0,5714
Lakiernicy	"7132"	0,5500
Listonosze i pokrewni	"4412"	0,5455
Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	"3423"	0,5455

Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	"9313"	0,5415
Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	"8111"	0,5128
Technicy sieci internetowych	"3514"	0,5000
Inżynierowie mechanicy	"2144"	0,5000
Inżynierowie elektronicy	"2152"	0,5000
Operatorzy urządzeń energetycznych	"3131"	0,5000
Pracownicy działów kadr	"4415"	0,5000
Projektanci i administratorzy baz danych	"2521"	0,5000
Tapicerzy i pokrewni	"7534"	0,5000
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	"8211"	0,5000

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-6

Wśród 30 grup zawodów deficytowych, które osiągnęły najwyższy wskaźnik intensywności na koniec 2013 roku znalazły się grupy zawodów przedstawione w tabeli poniżej:

Tabela 12 Grupy zawodów deficytowych w powiecie jarosławskim(2013 rok)

Nazwa grupy zawodów	Kod grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Technicy archiwiści i pokrewni	"4414"	16,0000
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	"8142"	10,0000
Lektorzy języków obcych	"2353"	8,0000
Archiwiści i muzealnicy	"2621"	7,6667
Sekretarki (ogólne)	"4120"	6,5000
Pracownicy stacji obsługi pojazdów	"5245"	5,5000
Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	"2355"	5,0000
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	"7214"	4,0000
Pracownicy obsługi biurowej	"4110"	3,8676
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	"5249"	3,7778
Nauczyciele kształcenia zawodowego	"2320"	3,1667
Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	"3433"	3,0000
Gońcy, bagażowi i pokrewni	"9621"	3,0000
Przedstawiciele handlowi	"3322"	2,8182
Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	"5244"	2,6875
Spawacze i pokrewni	"7212"	2,5217
Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	"7521"	2,5000
Gospodarze budynków	"5153"	2,1667
Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	"2359"	2,0385
Sekretarze medyczni i pokrewni	"3344"	2,0000
Inżynierowie telekomunikacji	"2153"	2,0000
Architekci krajobrazu	"2162"	2,0000

Pracownicy obsługi płacowej	"4313"	2,0000
Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	"5151"	2,0000
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	"3259"	2,0000
Operatorzy maszyn do prania	"8157"	2,0000
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	"8143"	2,0000
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	"7111"	1,8750
Asystenci dentystyczni	"3251"	1,7500
Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	"3412"	1,6429

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-6

Natomiast zawody zrównoważone w 2013 roku pod względem wskaźnika intensywności wystąpiły w grupach zawodowych podanych w Tabeli 13.

Tabela 13 Grupy zawodów zrównoważonych w powiecie jarosławskim(2013 rok)

Nazwa grupy zawodów	Kod grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Technicy elektronicy i pokrewni	"3114"	0,9231
Barmani	"5132"	0,9286
Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	"4419"	0,9286
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	"7511"	0,9636
Nauczyciele akademicki	"2310"	1,0000
Technicy weterynarii	"3240"	1,0000
Agenci ubezpieczeniowi	"3321"	1,0000
Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	"2271"	1,0000
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	"1321"	1,0000
Doradcy finansowi i inwestycyjni	"2412"	1,0000
Fotografowie	"3431"	1,0000
Pośrednicy pracy i zatrudnienia	"3333"	1,0000
Operatorzy aparatury medycznej	"3211"	1,0000
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	"2423"	1,0000
Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	"3230"	1,0000
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	"3439"	1,0000
Kierowcy samochodów ciężarowych	"8332"	1,0152
Magazynierzy i pokrewni	"4321"	1,0633
Robotnicy budowy dróg i pokrewni	"7116"	1,0769
Technicy elektronicy i pokrewni	"3114"	0,9231

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-6

Na jarosławskim rynku pracy w pierwszej połowie 2013 roku 739 zawodów stanowiły zawody nadwyżkowe, czyli takie, w których średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie jest wyższa od średniej miesięcznej liczby ofert pracy wpływających w danym zawodzie. Wśród nich wystąpiło aż 576 zawodów maksymalnie nadwyżkowych, czyli takich, w których współczynnik intensywności nadwyżki przyjął wartość „0,0000”, co oznacza, że w badanym okresie nie zgłoszono ofert pracy w tych zawodach. W tabeli poniżej przedstawiono 30 zawodów nadwyżkowych w powiecie jarosławskim w 2013 roku, wyodrębnionych na podstawie wielkości wartości wskaźnika intensywności, z pominięciem zawodów tzw. „pozostałych” czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0 oraz zawodów, gdzie wskaźnik nadwyżki przyjmuje wartość MAX.

Tabela 14 30 zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki (2013 rok)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,4167	0,5	0,0833	0,8333
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	4,4167	5,5	1,0833	0,8030
"214404"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	0,3333	0,4167	0,0833	0,8000
"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,3333	0,4167	0,0833	0,8000
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1,0833	1,4167	0,3333	0,7647
"325402"	Technik masażysta*	0,6667	0,9167	0,25	0,7273
"711501"	Cieśla*	0,5833	0,8333	0,25	0,7000
"132301"	Kierownik budowy	0,3333	0,5	0,1667	0,6667
"311603"	Technik technologii chemicznej*	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
"325401"	Technik fizjoterapii	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
"331203"	Referent (asystent) bankowości	0,5	0,75	0,25	0,6667
"332302"	Zaopatrzeniowiec	0,5	0,75	0,25	0,6667
"342302"	Instruktor gimnastyki korekcyjnej	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
"422603"	Rejestratorka medyczna	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
"818206"	Palacz kotłów parowych	0,1667	0,25	0,0833	0,6667
"222101"	Pielęgniarka	2,0833	3,1667	1,0833	0,6579
"513101"	Kelner*	2	3,1667	1,1667	0,6316
"811105"	Operator koparko - ładowarki	0,6667	1,0833	0,4167	0,6154

"911203"	Pokojowa	0,3333	0,5833	0,25	0,5714
"514101"	Fryzjer*	2,5	4,5833	2,0833	0,5455
"931301"	Robotnik budowlany	9,25	17,0833	7,8333	0,5415
"752205"	Stolarz*	2,5	4,75	2,25	0,5263
"215201"	Inżynier elektronik	0,25	0,5	0,25	0,5000
"233016"	Nauczyciel muzyki	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
"235906"	Nauczyciel logopeda	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
"252101"	Administrator baz danych	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
"261101"	Adwokat	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
"322001"	Dietetyk*	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
"324002"	Technik weterynarii*	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
"341202"	Opiekun osoby starszej*	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-4

Zawody, w których nie zgłoszono ofert pracy dla licznie zarejestrowanych bezrobotnych to między innymi:

- dziewiarz (kod zawodu: 731802) – 161 osób bezrobotnych, w tym 140 kobiet
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (kod zawodu: 242222) – 126 osób bezrobotnych, w tym 78 kobiet
- mistrz produkcji w budownictwie ogólnym (kod zawodu: 312304) – 110 osób bezrobotnych, w tym 6 kobiet
- technik rolnik (kod zawodu: 314207) – 93 osoby bezrobotne, w tym 62 kobiety
- specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych (kod zawodu: 242218) – 87 osób bezrobotnych, w tym 63 kobiety
- technik żywienia i gospodarstwa domowego (kod zawodu: 322002) – 81 osób bezrobotnych, w tym 69 kobiet
- pedagog (kod zawodu: 235107) – 46 osób bezrobotnych, w tym 43 kobiety
- malarz-tapeciarz (kod zawodu: 713101) – 40 osób bezrobotnych
- technik geodeta (kod zawodu: 311104) – 33 osoby bezrobotne, w tym 14 kobiet
- mechanik maszyn rolniczych (kod zawodu: 723308) – 7 osób bezrobotnych.

Ofert pracy nie zgłoszono również dla osób nie posiadających kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu, sklasyfikowanych w grupie „Bez zawodu”.

Na podstawie gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu danych zidentyfikowano 171 zawodów deficytowych, czyli takich, w których liczba ofert pracy w danym zawodzie przewyższa liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych z tym zawodem w badanym okresie czasu. Wśród nich wystąpiło 95 zawodów maksymalnie deficytowych, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu przyjął wartość MAX, co oznacza, że w 2013 roku do tut. Urzędu wpłynęły oferty pracy w zawodach, w których nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

Poniżej w Tabeli 15 przedstawiono 30 zawodów deficytowych wyodrębnionych w oparciu o wskaźnik intensywności, z pominięciem zawodów tzw. „pozostałych” czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0 oraz zawodów, gdzie wskaźnik deficytu przyjmuje wartość MAX.

Tabela 15 30 zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu (2013 roku)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"941201"	Pomoc kuchenna	2,4167	2,0833	-0,3333	1,1600
"431101"	Asystent do spraw księgowości	1,1667	1	-0,1667	1,1667
"711101"	Konserwator budynków	0,5833	0,5	-0,0833	1,1667
"432103"	Magazynier	6,5833	5,4167	-1,1667	1,2154
"711204"	Murarz-tylnik	0,4167	0,3333	-0,0833	1,2500
"711601"	Brakarz	1,1667	0,9167	-0,25	1,2727
"242108"	Specjalista do spraw logistyki	0,3333	0,25	-0,0833	1,3333
"251401"	Programista aplikacji	0,3333	0,25	-0,0833	1,3333
"214903"	Inżynier automatyki i robotyki	0,25	0,1667	-0,0833	1,5000
"514208"	Wizażystka / stylistka	0,25	0,1667	-0,0833	1,5000
"712501"	Monter / składacz okien	0,25	0,1667	-0,0833	1,5000
"741204"	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	0,25	0,1667	-0,0833	1,5000
"821902"	Monter mebli	0,25	0,1667	-0,0833	1,5000
"331301"	Księgowy	2,3333	1,5	-0,8333	1,5556
"441202"	Kurier	0,4167	0,25	-0,1667	1,6667
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	1,6667	1	-0,6667	1,6667
"325101"	Asystentka stomatologiczna*	0,5833	0,3333	-0,25	1,7500
"334306"	Technik administracji*	1,9167	1,0833	-0,8333	1,7692
"911207"	Sprzątaczkę biurową	5,5	3	-2,5	1,8333
"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	4	2,0833	-1,9167	1,9200
"214205"	Inżynier budownictwa - urządzenia, instalacje i sieci energetyczne	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
"215301"	Inżynier telekomunikacji	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
"216201"	Architekt krajobrazu	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
"325502"	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
"333105"	Spedytor	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
"334402"	Sekretarka medyczna	0,5	0,25	-0,25	2,0000
"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej*	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000

"341205"	Pracownik socjalny	0,6667	0,3333	-0,3333	2,0000
"343203"	Florysta*	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
"431103"	Technik rachunkowości*	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-4

4.2 Zawody zrównoważone

Na jarosławskim rynku pracy w 2013 roku odnotowano 41 zawodów zrównoważonych, czyli takich, w których średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie jest równa średniej miesięcznej liczbie ofert pracy. Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) dla zawodów zrównoważonych mieści się w przedziale $<0,9-1,1>$. W tabeli poniżej przedstawiono zawody zrównoważone, z pominięciem zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0.

Tabela 16 Zawody zrównoważone (2013 rok)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"513202"	Barman	1,0833	1,1667	0,0833	0,9286
"213201"	Doradca rolniczy	0,0833	0,0833	0	1,0000
"213203"	Inżynier leśnictwa	0,0833	0,0833	0	1,0000
"227101"	Diagnosta laboratoryjny	0,0833	0,0833	0	1,0000
"232001"	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	0,0833	0,0833	0	1,0000
"232002"	Nauczyciel przedmiotów zawodowych artystycznych	0,25	0,25	0	1,0000
"233001"	Nauczyciel biologii	0,0833	0,0833	0	1,0000
"235909"	Nauczyciel - specjalista terapii pedagogicznej	0,1667	0,1667	0	1,0000
"242309"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0,0833	0,0833	0	1,0000
"243107"	Specjalista do spraw reklamy	0,3333	0,3333	0	1,0000
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	0,1667	0,1667	0	1,0000
"263401"	Psycholog	0,3333	0,3333	0	1,0000
"311408"	Technik elektronik*	1	1	0	1,0000
"311509"	Technik mechanik obróbki skrawaniem	0,0833	0,0833	0	1,0000
"314201"	Laborant nasiennictwa	0,0833	0,0833	0	1,0000
"321103"	Technik elektroradiolog*	0,0833	0,0833	0	1,0000
"325905"	Opiekunka dziecięca*	0,1667	0,1667	0	1,0000
"332101"	Agent ubezpieczeniowy	0,25	0,25	0	1,0000

"333101"	Agent celny	0,1667	0,1667	0	1,0000
"341204"	Opiekunka środowiskowa*	0,25	0,25	0	1,0000
"343101"	Fotograf*	0,0833	0,0833	0	1,0000
"343602"	Muzyk*	0,0833	0,0833	0	1,0000
"343901"	Animator kultury*	0,1667	0,1667	0	1,0000
"524301"	Akwizytor	0,0833	0,0833	0	1,0000

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-4

5 ANALIZA ZAWODÓW GENERUJĄCYCH DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE

Opracowanie rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie zostało oparte na wskaźnikach obliczanych jako stosunek osób zarejestrowanych w danym zawodzie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby osób zarejestrowanych w tym zawodzie.

5.1 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie jarosławskim

Analizując wskaźnik długotrwałego bezrobocia w 41 grupach zawodów (według dwucyfrowego kodu zawodów) warto zwrócić uwagę na zawody, które mogą powodować długotrwałe bezrobocie, a więc pozostawanie w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu powyżej 12 miesięcy, co stwarza bardzo niekorzystną sytuację na rynku pracy dla osób posiadających zawody z poniższych grup.

Tabela 17 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie jarosławskim (2013 rok)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6786
2	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,6090
3	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,6000
4	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,5714
5	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5463
6	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5459
7	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,5137
8	"62"	Leśnicy i rybacy	0,5000
9	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,4880
10	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4724
11	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4690
12	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,4483
13	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4461
14	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4427

15	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,4375
16	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,4286
17	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,4137
18	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4124
19	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,4000
20	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3919
21	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3871
22	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3846
23	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3630
24	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3574
25	"82"	Monterzy	0,3333
26	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3182
27	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,3103
28	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3077
29	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,2687
30	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2500
31	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2275
32	"03"	Żołnierze szeregowi	0,2222
33	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2123
34	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2000
35	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1920
36	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1850
37	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,1667
38	"35"	Technicy informatycy	0,1522
39	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,1429
40	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0,0000
41	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0000

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-7

5.2 Analiza bezrobocia wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Struktura osób bezrobotnych rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu pod względem rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy została przedstawiona w Tabeli 18.

Tabela 18 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (dane na 31.12.2012 i 31.12.2013)

Kod sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD	31.12.2012	31.12.2013	wzrost/ spadek*
A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	308	358	50
B. GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	19	25	6
C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	1239	1179	-60
D. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	7	12	5
E. DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	46	63	17
F. BUDOWNICTWO	1483	1403	-80
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	1722	1651	-71
H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	215	218	3
I. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	216	208	-8
J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA	37	44	7
K. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	74	74	0
L. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	51	53	2
M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	178	213	35
N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	386	429	43
O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	359	471	112
P. EDUKACJA	157	162	5
Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	160	143	-17
R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	76	112	36
S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	368	331	-37
T. GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY	36	42	6
U. ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	0	0	0
DZIAŁALNOŚĆ NIEZIDENTYFIKOWANA	0	6	6
DOTYCHCZAS NIEPRACUJĄCY	3039	2847	-192
RAZEM	10176	10044	-132

*wzrost/spadek w porównaniu do 2012 roku

Źródło: Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 za I i II półrocze 2013 roku, opracowanie własne

Analizując dane dotyczące osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na dzień 31 grudnia 2013 roku pod względem ostatniego miejsca pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zauważyć należy, że najwięcej, aż 1 651 osób tj. 16,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych przed rejestracją pracowało w branży sklasyfikowanej według PKD do działu „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, 1 403 osoby tj. 14,0% ogółu zarejestrowanych pracowało w branżach związanych z działem „Budownictwo”, 1 179 osób, tj. 11,7% ogółu zarejestrowanych pracowało

w branżach sklasyfikowanych jako „Przetwórstwo przemysłowe”, natomiast największą grupę tj. 28,3% osób ogólnie zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowią osoby bezrobotne dotychczas niepracujące. W porównaniu do danych z dnia 31 grudnia 2012 roku największy wzrost liczby osób bezrobotnych pod względem ostatniego miejsca pracy zanotowano w branżach sklasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności w działach: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – wzrost o 112 osób, „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – wzrost o 50 osób, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – wzrost o 43 osoby, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” – wzrost o 36 osób, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – wzrost o 35 osób.

Spadek liczby osób bezrobotnych w grudniu 2013 roku w stosunku do grudnia 2012 roku pod względem ostatniego miejsca pracy zanotowano w branżach sklasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności w działach: „Budownictwo” – spadek o 80 osób, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – spadek o 71 osób, „Przetwórstwo przemysłowe” – spadek o 60 osób, „Pozostała działalność usługowa” – spadek o 37 osób, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – spadek o 17 osób, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” – spadek o 8 osób.

Wśród osób sklasyfikowanych do grupy „dotychczas niepracujący” na dzień 31 grudnia 2013 roku (2 847 osób) nastąpił spadek o 192 osoby w stosunku do analogicznego okresu roku 2012 (3 039 osób).

Poniżej przedstawiono strukturę napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz zgłoszonych ofert pracy.

Tabela 19 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie jarosławskim w 2013 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Bezrobotni stan na koniec 2013 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2013 roku	Oferty pracy stan na koniec 2013 roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	330	358	14	0
Górnictwo i wydobywanie	30	25	3	0
Przetwórstwo przemysłowe	977	1179	418	2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	12	26	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	65	63	18	0
Budownictwo	1589	1403	352	2

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1442	1651	585	8
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	224	218	106	4
Transport i gospodarka magazynowa	202	208	108	15
Informacja i komunikacja	62	44	65	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	81	74	65	3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	41	53	16	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	260	213	104	6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	497	429	176	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	632	471	552	0
Edukacja	208	162	188	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	146	143	186	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	156	112	154	0
Pozostała działalność usługowa	238	331	62	1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	38	42	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	6	6	0	0
Ogółem	7234	7197	3198	46

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-9

Na podstawie przedstawiony w Tabeli 19 danych można stwierdzić, że najwięcej ofert pracy w 2013 roku zgłoszono w sekcjach:

- „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - wpłynęło 585 ofert pracy tj. o 105 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 1 442 osoby pracujące przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” - wpłynęło 552 oferty pracy tj. o 170 ofert mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęły 632 osoby pracujące przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Przetwórstwo przemysłowe” wpłynęło 418 oferty pracy tj. o 121 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 977 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Budownictwo” wpłynęły 352 oferty pracy tj. 117 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 1 589 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji

- „Edukacja” wpłynęło 188 ofert pracy tj. o 126 ofert mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 208 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” wpłynęło 186 ofert pracy tj. o 15 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 146 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” wpłynęło 176 ofert pracy tj. o 55 mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 497 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” wpłynęły 154 oferty pracy tj. o 7 więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 156 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” wpłynęło 108 ofert pracy tj. o 13 mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęły 202 osoby pracujące przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Transport i gospodarka magazynowa” wpłynęło 106 ofert pracy tj. o 14 mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęły 224 osoby pracujące przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” wpłynęły 104 oferty pracy tj. o 39 więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 260 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji

Najmniejszą liczbę ofert pracy w pierwszym półroczu 2013 roku zgłoszono w następujących sekcjach:

- „Górnictwo i wydobywanie” wpłynęły 3 oferty pracy tj. o 2 oferty więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 30 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” wpłynęło 14 ofert pracy tj. o 6 ofert mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 330 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” wpłynęło 16 ofert pracy tj. o 5 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 41 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji

- „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” wpłynęło 18 ofert pracy tj. o 8 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 65 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” wpłynęło 26 ofert pracy tj. o 4 oferty więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 10 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Pozostała działalność usługowa” wpłynęło 62 oferty pracy tj. o 11 ofert mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 238 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” wpłynęło 65 ofert pracy tj. o 6 ofert więcej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęło 81 osób pracujących przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji
- „Informacja i komunikacja” wpłynęło 65 ofert pracy tj. o 29 ofert mniej niż w 2012 roku, jednocześnie w omawianym okresie roku 2013 napłynęły 62 osoby pracujące przed rejestracją w urzędzie w ww. sekcji.

W 2013 roku nie zgłoszono ofert pracy w sekcjach:

- „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby” zarówno w roku 2013, jak i roku 2012 nie wpłynęła żadna oferta w tej sekcji, jednocześnie w 2013 roku napłynęło 38 osób pracujących przed rejestracją w ww. sekcji
- „Organizacje i zespoły eksterytorialne” zarówno w pierwszym okresie roku 2013, jak i roku 2012 nie wpłynęła żadna oferta w tej sekcji, nie zanotowano również rejestracji osób, które pracowały wcześniej w ww. sekcji.

Dla uzupełnienia informacji o ofertach pracy warto przedstawić wskaźnik szansy uzyskania zatrudnienia w danym zawodzie, który obliczany jest jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie będących w dyspozycji urzędu pracy, a średnim miesięcznym poziomem rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Wskaźnik ten pozwala ustalić, w których zawodach najłatwiej, a w których najtrudniej znaleźć zatrudnienie.

Wśród 42 grup zawodów według kodu dwucyfrowego, w których byli zarejestrowani bezrobotni najwyższą wartość wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy zanotowano w grupach zawodów przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 20 Ranking zawodów (według kodu dwucyfrowego) ze względu na wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty (2013 roku)

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3355
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2188
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,0956
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,0849
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,0812
"51"	Pracownicy usług osobistych	0,0790
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,0788
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0775
"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0702
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0572
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,0520
"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0513

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-10

Wśród 42 grup zawodów według kodu dwucyfrowego, w których byli zarejestrowani bezrobotni najniższą wartość wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy zanotowano w grupach zawodów przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 21 Ranking zawodów (według kodu dwucyfrowego) ze względu na niski wskaźnik szansy uzyskania oferty (2013 roku)

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0,0000
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0000
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0000
"03"	Żołnierze szeregowi	0,0000
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0000
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0032
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0042
"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0062
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,0081
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0098
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0171
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0175
"62"	Leśnicy i rybacy	0,0179
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0184

"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,0190
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,0206
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,0227
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0233
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0236
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,0259

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-10

Wśród 331 zawodów według kodu czterocyfrowego najwyższy wskaźnik szansy uzyskania oferty odnotowano w zawodach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 22 Ranking zawodów (według kodu czterocyfrowego) ze względu na wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty (2013 roku)

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"4414"	Technicy archiwiści i pokrewni	2,6666
"2621"	Archiwiści i muzealnicy	1,0952
"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	1,0238
"2355"	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0,8332
"5249"	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,8095
"2320"	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,7407
"3433"	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	0,6667
"8142"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,6666
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,6316
"4120"	Sekretarki (ogólne)	0,5652
"9621"	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,5555
"3251"	Asystenci dentystyczni	0,4666
"2622"	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0,3333
"2222"	Pielęgniarki specjalistki	0,3333
"4132"	Operatorzy wprowadzania danych	0,3332
"2282"	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	0,3332
"2162"	Architekci krajobrazu	0,3332
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	0,3223
"2359"	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3155
"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,3030

Źródło: opracowanie własne na podstawie T-II/P-11

6 WNIOSKI

Przeprowadzana analiza w zakresie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest źródłem informacji o zachodzących zmianach w obrębie lokalnego rynku, a tym samym umożliwia ukierunkowanie działań zmierzających do przeciwdziałania bezrobociu, które jest obecnie jednym z podstawowych problemów występujących w gospodarce rynkowej. Opracowanie to, nie powinno jednak stanowić jedyne źródła wiedzy o zmianach zachodzących na lokalnym rynku w zakresie bezrobocia i dostępnych ofert pracy, na podstawie którego podejmuje się decyzje dotyczące wyboru kierunku kształcenia młodzieży, określenia ścieżki edukacyjnej placówek oświatowych, czy ustalania kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Analiza ta nie daje pełnego obrazu zmian zachodzących na rynku pracy z uwagi na ograniczone dane źródłowe.

Niniejszy monitoring został oparty wyłącznie na danych statystycznych zgromadzonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu dotyczących w szczególności zarejestrowanych osób bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy. Dane te nie zawierają informacji o wszystkich osobach bezrobotnych lub poszukujących zatrudnienia, gdyż nie ujmują osób niezarejestrowanych. W przypadku ofert pracy, analiza została oparta wyłącznie na ofertach pracy zgłaszanych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu, nie ujmując zatem wszystkich ofert pracy dostępnych na jarosławskim rynku pracy. Na podstawie informacji o ilości zgłaszanych ofert pracy można również stwierdzić, że znaczna część pracodawców składając ofertę pracy ubiega się o subsydiowane formy zatrudnienia. Pomimo wzrostu ilości wpływających do tut. Urzędu ofert pracy, wielu pracodawców poszukuje pracowników z wykorzystaniem innych źródeł tj. Internet, ogłoszenia prasowe.

Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest więc narzędziem pomocnym przy badaniu rynku pracy, można traktować go jako źródło wiedzy, pamiętając jednak, aby nie zawężać się do przeprowadzanych w nim analiz. Monitoring ma przede wszystkim pomagać w weryfikowaniu podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i zapobiegania jego skutkom.

Z przedstawionej analizy rynku pracy w oparciu o dostępne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu dane statystyczne nasuwają się następujące wnioski:

- stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim na koniec 2013 roku ukształtowała się na poziomie 19,2% i była niższa o 0.2 punktu procentowego od stopy bezrobocia w analogicznym okresie roku 2012. Wśród 25 powiatów województwa podkarpackiego,

powiat jarosławski plasował się na 11 miejscu pod względem poziomu stopy bezrobocia na koniec 2013 roku. Utrzymujący się wysoki wskaźnik bezrobocia w powiecie jarosławskim, pomimo zanotowanego spadku w porównaniu do roku 2012 jest odzwierciedleniem dużej liczby osób bezrobotnych rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu. Na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych wynosiła 10 044 i była wyższa od liczby zarejestrowanych bezrobotnych w analogicznym okresie roku 2012 o 132 osoby.

- osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2013 roku stanowiły 93,5% ogółu zarejestrowanych, w tym osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 62,6% ogółu zarejestrowanych, osoby bez wykształcenia średniego 51,8% ogółu zarejestrowanych. Tendencja wzrostowa, jaka dominuje wśród liczby osób długotrwale bezrobotnych oraz osób nie posiadających wykształcenia średniego wskazuje na konieczność obejmowania przedstawicieli ww. grup działaniami aktywizacyjnymi, w celu ograniczania pogłębiającego się bezrobocia.
- najliczniej reprezentowane na dzień 31 grudnia 2013 roku wśród bezrobotnych grupy zawodów to: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (zarejestrowanych 2 521 osób), grupa „Bez zawodu” skupiająca osoby bezrobotne nie posiadające zawodu (zarejestrowanych 1 790 osób), „Technicy i średni personel” (zarejestrowanych 1 496 osób), „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (zarejestrowanych 1 337 osób), „Specjaliści” (zarejestrowanych 1 188 osób).
- najliczniej reprezentowane na dzień 31 grudnia 2013 roku wśród bezrobotnych zawody to: sprzedawca (zarejestrowanych 596 osób), szwaczka (zarejestrowanych 234 osoby), murarz (zarejestrowanych 223 osoby), technik ekonomista (zarejestrowanych 193 osoby), robotnik budowlany (zarejestrowanych 191 osób), ślusarz (zarejestrowanych 174 osoby), dziewiarz (zarejestrowanych 161 osób), cukiernik (zarejestrowanych 155 osób), robotnik gospodarczy (zarejestrowanych 149 osób), kucharz małej gastronomii (zarejestrowanych 138 osób), kucharz (zarejestrowanych 137 osób), technik mechanik (zarejestrowanych 136 osób), kucharz (zarejestrowanych 132 osoby), specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (zarejestrowanych 126 osób), robotnik placowy (zarejestrowanych 121 osób), dane te wskazują na dużą ilość osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do pracy w branży przemysłowej, gastronomicznej, usługowej i budowlanej.
- największy napływ bezrobotnych w 2013 roku zanotowano w zawodach: sprzedawca (napływ 521 osób), murarz (napływ 231 osób), robotnik budowlany (napływ 205 osób), ślusarz (napływ 192 osób), szwaczka (napływ 192 osób), robotnik gospodarczy (napływ 184

osób), technik mechanik (napływ 171 osób), technik ekonomista (napływ 159 osób), specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (napływ 139 osób), kucharz małej gastronomii (napływ 136 osób), przeważającą liczbę w napływie osób bezrobotnych stanowiły jednak osoby nie posiadające zawodu (napływ 1 816 osób).

- w 2013 roku nieznacznie tj. o 5 wzrosła w stosunku do analogicznego okresu roku 2012 liczba przyjętych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu ofert pracy, łącznie w 2013 roku wpłynęło 3 198 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z tego 1 994 oferty dotyczyły zatrudnienia subsydiowanego.
- największa liczba ofert pracy w 2013 roku skierowana była do zawodów: robotnik gospodarczy (403 oferty), sprzedawca (243 oferty), pozostali pracownicy obsługi biurowej (136 ofert), robotnik budowlany (111 ofert), szwaczka (89 ofert), technik prac biurowych (87 ofert), magazynier (79 ofert), sprzątaczką biurową (66 ofert), przedstawiciel handlowy (62 oferty), kierowca samochodu ciężarowego (53 oferty).
- zidentyfikowano zawody nadwyżkowe, deficytowe oraz zrównoważone, z których najwyższe wskaźniki intensywności osiągnęły zawody: sprzedawca w branży przemysłowej, kierowca samochodu ciężarowego, inżynier mechanik-maszyny i urządzenia przemysłowe, kierowca operator wózków jezdniowych, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik masażysta, cieśla, kierownik budowy, technik technologii chemicznej, technik fizjoterapii (zawody nadwyżkowe), pomoc kuchenna, asystent do spraw księgowości, konserwator budynków, magazynier, murarz-tylnik, brukarz, specjalista do spraw logistyki, programista aplikacji, inżynier automatyki i robotyki, wizażystka/stylistka (zawody deficytowe), barman, doradca rolniczy, inżynier leśnictwa, diagnosta laboratoryjny, nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu.
- wyselekcjonowano grupy zawodów według kodu dwucyfrowego, które generują w powiecie jarosławskim długotrwałe bezrobocie, najwyższy wskaźnik osiągnęły zawody z grupy: pracownicy opieki osobistej i pokrewni; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki; kierownicy do spraw zarządzania i handlu; pomoce domowe i sprzątaczkę; rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni; rolnicy produkcji towarowej; leśnicy i rybacy; robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni; robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.
- wyselekcjonowano zawody, w których łatwiej jest znaleźć pracę (wskaźnik uzyskania oferty jest wysoki): technicy archiwistów i pokrewni; archiwiści i muzealnicy; sprzedawcy

(konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej; nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych; pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; nauczyciele kształcenia zawodowego; pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych; robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe; sekretarki (ogólne).

- wyselekcjonowano grupy zawodów, w których trudniej znaleźć pracę (wskaźnik uzyskania oferty jest niski): oficerowie sił zbrojnych; kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych; rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby; żołnierze szeregowi; przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.

Opracowanie:

Justyna Podolak

ŹRÓDŁA:

1. „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Warszawa 2003 rok;
2. Zestawienia statystyczne, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu tj. załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy” stan w końcu 2 oraz 4 kwartału 2013 roku;
3. Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” za okres I i II półrocza 2013;
4. Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” za I i II półrocze 2013 roku;
5. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. poz. 1268).
6. Tabele wynikowe przetworzone przez system Syriusz dostępne na stronie www.mz.praca.gov.pl

SPIS TABEL

Tabela 1 Stopa bezrobocia (rok 2011,2012,2013)	5
Tabela 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (czerwiec 2012 i 2013, grudzień 2012 i 2013)	7
Tabela 3 Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec czerwca i grudnia 2013 roku	8
Tabela 4 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2011, 2012 i 2013 roku)	13
Tabela 5 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów wg wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2011, 2012 i 2013 roku)	20
Tabela 6 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących, a pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy wg wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2013 roku)	22
Tabela 7 Napływ osób bezrobotnych wg wielkich grup zawodów (I i II półrocze 2011, 2012 oraz 2013 roku)	24
Tabela 8 Napływ absolwentów wg wielkich grup zawodów (dane na 2011, 2012 oraz 2013 rok)	29
Tabela 9 Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie jarosławskim (dane na 2011, 2012 oraz 2013 rok)	34
Tabela 10 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według grup zawodów (2013 rok)	40
Tabela 11 Grupy zawodów nadwyżkowych w powiecie jarosławskim(2013 rok)	41
Tabela 12 Grupy zawodów deficytowych w powiecie jarosławskim(2013 rok)	42
Tabela 13 Grupy zawodów zrównoważonych w powiecie jarosławskim(2013 rok)	43
Tabela 14 30 zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki (2013 rok)	44
Tabela 15 30 zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu (2013 roku)	46
Tabela 16 Zawody zrównoważone (2013 rok)	47
Tabela 17 Zawody generujące długotrwale bezrobocie w powiecie jarosławskim (2013 rok)	48
Tabela 18 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (dane na 31.12.2012 i 31.12.2013)	50
Tabela 19 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie jarosławskim w 2013 roku	51
Tabela 20 Ranking zawodów (według kodu dwucyfrowego) ze względu na wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty (2013 roku)	55
Tabela 21 Ranking zawodów (według kodu dwucyfrowego) ze względu na niski wskaźnik szansy uzyskania oferty (2013 roku)	55
Tabela 22 Ranking zawodów (według kodu czterocyfrowego) ze względu na wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty (2013 roku)	56

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Stopa bezrobocia w Polsce, województwie podkarpackim, powiecie jarosławskim na koniec kwartałów 2011, 2012 oraz 2013 roku	6
Wykres 2 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I i II półrocza 2013 roku	10
Wykres 3 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (kobiety) na koniec I i II półrocza 2013 roku	10
Wykres 4 Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów (stan na koniec czerwca i grudnia 2013 roku)	16
Wykres 5 Napływ osób bezrobotnych w wielkich grupach zawodowych (dane na 2011, 2012 i 2013 rok)	26
Wykres 6 Napływ absolwentów w wielkich grupach zawodowych (dane na 2011, 2012 i 2013 rok)	31
Wykres 7 Struktura zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych w powiecie jarosławskim w 2013 roku	39